

ANKNYTNINGENS BETYDELSE I FÖRSKOLAN

En kvalitativ intervjustudie om hur förskollärare och specialpedagoger arbetar för att skapa anknytning till de yngre barnen i förskolan.

Emilia Eriksson

Madelene Lindstedt

Akademien för utbildning, kultur och kommunikation

Pedagogik

Självständigt arbete – förskolepedagogiskt område

Grundnivå, 15hp

Handledare: Bengt Nilsson

Examinator: Anne Lillvist

Termin: 7 År: 2022

SAMMANFATTNING

Emilia Eriksson och Madelene Lindstedt.

Anknytningens betydelse i förskolan.

En kvalitativ intervjustudie om hur förskollärare och specialpedagoger arbetar för att skapa anknytning till de yngre barnen i förskolan.

The importance of attachment in preschool.

A qualitative study of how the preschool teachers and special education teacher are working to create attachment to the younger children in preschool.

Årtal: **2022**

Antal sidor: **31**

Syftet med denna studie är att undersöka hur förskollärare och specialpedagoger arbetar för att skapa anknytning till de yngre barnen, i huvudsak barn i åldrarna 1-3 år, i förskolan. Vilka strategier beskriver förskollärarna att de har för att bygga upp en trygg anknytning till de yngre barnen? Hur beskriver förskollärarna att de konkret arbetar för att skapa anknytning till de yngsta barnen i förskolan?

Vi valde att utgå ifrån en kvalitativ forskningsansats där vi använde oss av intervjuer som metod. Vi genomförde åtta semistrukturerade intervjuer med sex förskollärare och två specialpedagoger. Detta för att på så sätt få en inblick i hur de arbetar för att skapa anknytning till de yngre barnen i förskolan. Vår teori som låg till grund för arbetet var Bowlbys och Ainsworth anknytningsteori. När vi skulle analysera vår datainsamling använde vi oss utav en tematisk analysmetod för att få fram vårt resultat. Resultatet visar att förskollärare och specialpedagoger arbetar på likvärdigt sätt för att skapa anknytning till de yngre barnen i förskolan, de har dock olika erfarenheter och kunskaper om anknytningsteorin. Slutsatsen av denna studie är att samtliga respondenter var överens om att barnen genom trygghet och tillit skapar anknytning till andra personer, men att alla barn agerar på olika sätt utifrån erfarenheter.

Nyckelord: Anknytning, förskollärare, otrygg anknytning, trygg anknytning och vårdnadshavare.

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställningar.....	1
1.2 Begreppsdefinition	2
1.3 Uppsatsens disposition.....	2
2 Bakgrund.....	2
2.1 Litteratur.....	3
2.1.1 Inskolning	3
2.1.2 Förskolepedagogens viktiga roll	3
2.2 Sökning av tidigare forskning	3
2.3 Tidigare forskning	4
2.3.1 Anknytningen mellan vårdnadshavare och barn.....	4
2.3.2 Anknytningen mellan förskolepedagog och barn	5
2.3.3 Kompletterande anknytningsperson på förskolan.....	6
2.4 Teori.....	7
2.4.1 Anknytningsteori.....	7
2.4.2 En trygg bas	9
2.4.3 Olika anknytningsmönster	9
2.4.4 Trygg anknytning.....	10
2.4.5 Otrygg anknytning	10
2.4.6 Ambivalent anknytning	10
2.4.7 Desorganiserad anknytning.....	11
3 Metod	11
3.1 Metodval	12
3.2 Urval	12
3.3 Genomförande.....	13
3.4 Analysmetod.....	13
3.5 Studiens kvalitet.....	14
3.5.1 Trovärdighet	14
3.5.2 Överförbarhet.....	14
3.5.3 Pålitlighet	14
3.5.4 Möjlighet att styrka och konfirmera.....	14
3.6 Forskningsetiska aspekter.....	15
4 Resultat	15

4.1 Presentation av urvalspersonerna.....	16
4.1.1 Resultatet av anknytning.....	16
4.1.2 Resultatet av trygg anknytning.....	17
4.1.3 Resultatet av otrygg anknytning.....	18
5 Resultatanalys.....	19
5.1 Analys av anknytning.....	19
5.2 Analys av trygg anknytning.....	22
5.3 Analys av otrygg anknytning.....	24
6 Resultatdiskussion.....	26
6.1 Resultatdiskussion av anknytning.....	26
6.2 Resultatdiskussion av trygg anknytning.....	28
6.3 Resultatdiskussion av otrygg anknytning.....	29
7 Metoddiskussion.....	30
7.1 Fortsatta studier.....	31
7.2 Relevans för förskolläraryrket.....	31
7.3 Slutsats.....	31
8 Referenser.....	32

Bilaga 1 – Missiv

Bilaga 2 - Intervjufrågor

1 Inledning

Under vårt eget arbete i förskolan, där vi båda har en lång erfarenhet och under utbildningens gång har vi sett värdet av att ha en god anknytning till de yngre barnen i förskolan och betydelsen av att skapa goda relationer och trygghet. Därför har vi valt att undersöka hur förskollärare och specialpedagoger arbetar för att skapa anknytning till de yngre barnen i förskolan. Vi vill i och med det göra både oss själva och andra mer medvetna om värdet av en god anknytning i förskolan.

I läroplanen för förskolan (Lpfö,18) står det skrivet att förskolans utbildning ska präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet. Förskolan ska erbjuda barnen en trygg omsorg och har en viktig roll till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla.

Broberg, Hagström och Broberg (2012) framhåller att pedagogerna i arbetslaget bör ha kunskap om små barn och deras behov, där varje barn ska känna sig tillräckligt trygg med en eller fler pedagoger, både i den fysiska miljön och i barngruppen. Genom att ha trygghet som grund finns det goda förutsättningar för pedagoger att planera för vardagens återkommande rutiner samt aktiviteter där nyfikenhet, lek och kunskapssökande stimuleras. Författarna menar vidare att om pedagogerna har en god omvårdnad om barnen kan det bidra till en känsla av trygghet, vilket kan leda till att barnets behov av dess vårdnadshavare minskas. Pedagogerna behöver därför få tid för att kunna utveckla nära och känslomässiga relationer till barnen.

Stern (2003) nämner att när barn samspelar med andra personer utvecklas deras personlighet, därför är de beroende av att det finns närvarande intresserade personer som de kan knyta an till. Forskning visar att små barn tidigt utvecklar anknytning till fler personer än enbart vårdnadshavarna.

Vi har under vår studie hittat forskning som visar att anknytningen börjar redan när barnen är spädbarn. Därför har vi valt att beskriva anknytningen mellan vårdnadshavare och barn då barn med en trygg anknytning kan ha lättare att knyta an till andra personer. Vi har även uppmärksammat att det inte finns tillräckligt mycket forskning som handlar om anknytning mellan pedagoger och barn, genom denna studie vill vi fylla en forskningslucka. Denna kunskapslucka är även något som styrks av Baird och Grace (2019) genomförda forskning.

Vi valde att inkludera två specialpedagoger i vår studie då vi ville få in deras perspektiv på anknytning och hur de ser på begreppet anknytning. Vi ville även få ta del av deras olika erfarenheter och kunskaper av anknytning. De specialpedagogerna vi intervjuade är aktivt ute på besök i barngrupper. De förklarade att de behöver skapa ett band och en anknytning till barnen när de går ut och gör besök.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka hur förskollärare och specialpedagoger skapar anknytning till de yngre barnen i förskolan.

Frågeställningar som studien ska ge svar på är följande:

Vilka strategier beskriver förskollärarna och specialpedagoger att de har för att bygga upp en trygg anknytning till de yngre barnen?

Hur beskriver förskollärarna och specialpedagogerna att de konkret arbetar för att skapa anknytning till de yngsta barnen i förskolan?

1.2 Begreppsdefinition

I vår studie lyfts begreppen *Anknytning*, *Trygg anknytning* och *Otrygg anknytning* kontinuerligt, dessa begrepp kommer vi kort att definiera nedan.

Anknytning handlar om att skapa en relation människor emellan som är byggt på tillit.

Trygg anknytning handlar om att barnet känner en trygghet genom att förskollärare finns nära.

Otrygg anknytning handlar om att barnet inte får sitt närhetsbehov bekräftat.

1.3 Uppsatsens disposition

Under detta avsnitt kommer vi att presentera hur vi har valt att disponera vår uppsats. I avsnitt två presenteras vår bakgrund där vi beskriver relevant litteratur för vår studie, hur vi sökt fram den tidigare forskningen, tidigare forskning och slutligen vår valda teori. I avsnitt tre redogör vi för vår valda metod, urvalsgrupp, genomförande, studiens kvalitet samt de etiska ställningstaganden vi har tagit i beaktning under studiens gång. Under avsnitt fyra presenteras studiens resultat som indelats i tre olika teman, i avsnitt fem presenteras vår resultatanalys där vi relaterar till anknytningsteorin som är vår valda teori för studien. I avsnitt sex presenterar vi vår resultatdiskussion. Slutligen kommer vi, i avsnitt sju, presentera vår metoddiskussion, ge förslag på fortsatta studier där fokus ligger på att kombinera observationer och intervjuer för att få en bredare kunskap, relevans för förskolläraryrket samt presentera studiens slutsats.

2 Bakgrund

I detta avsnitt kommer vi att redogöra för vad som står skrivet i den valda litteraturen där vi presenterar det under följande rubriker: Inskolning och Förskolepedagogens viktiga roll. Sedan kommer vi att redogöra för hur vi har sökt fram relevant forskning som vi kopplar till vår studie. Den tidigare forskningen kommer att presenteras med följande tre rubriker: Anknytningen mellan vårdnadshavare och barn, Anknytningen mellan förskolepedagog och barn och slutligen Kompletterande anknytningspedagog på förskolan. Vi kommer även att redogöra för vår valda teori som vi presenterar under två rubriker: Anknytningsteorin och En trygg bas. Avslutningsvis kommer vi presentera olika anknytningsmönster som vi delar in under fyra olika rubriker: Trygg anknytning, Otrygg anknytning, Ambivalent anknytning och Desorganiserad anknytning.

2.1 Litteratur

Här kommer vi presentera litteratur som vi har använt oss av i vår studie.

2.1.1 Inskolning

Broberg, Hagström och Broberg (2012) nämner begreppet inskolning och hävdar att inskolningen har tre olika syften för att skapa anknytning till barnet. Det första syftet är att barnet ska vänja sig vid den nya miljön och det andra är att barnet ska ges möjlighet att lära känna minst en pedagog tillräckligt väl så att denna ska fungera som ersättare för vårdnadshavarna under den delen av dagen som dessa är på arbete. Det tredje och sista syftet är att barnet ska vänja sig vid att klara sig flera timmar i sträck utan sina vårdnadshavare, och i stället använda sig av en pedagog för att på så sätt försätta anknytningssystemet i viloläge och i stället ägna sig åt lek och utforskande.

2.1.2 Förskolepedagogens viktiga roll

Broberg, Hagström och Broberg (2012) framhäver att anknytningens betydelse inte innebär att förskolan ska ersätta vårdnadshavarna, utan ska i stället fungera som ett komplement till vårdnadshavarnas omvårdnad och fostran som de ger till sina barn. Det viktigaste pedagogerna på förskolan kan göra är att engagera sig i barnen för att stimulera deras lek och lärande på flera olika sätt. För att detta ska bli möjligt krävs det att pedagogerna använder sig av den kunskap de har om små barn och deras behov, samt att varje barn känner sig tillräckligt tryggt med en eller fler pedagoger. Genom trygghet som grund finns det goda förutsättningar för pedagogerna att planera för återkommande rutiner och aktiviteter. Författarna menar att det behövs en god omvårdnad för att barnen ska känna sig trygga, något som medför att barnens behov av att ha deras vårdnadshavare som källa till tröst inte aktiveras lika ofta under dagen när de är på förskolan. Pedagogerna behöver dock få tid att utveckla nära och känslomässiga relationer till barnen på förskolan för att detta ska kunna ske. Pedagogerna bör därför finnas nära tillhands när barnen vill tanka trygghet, kärlek och närhet. Barnen ska även känna sig bekväma i att söka tröst och trygghet hos pedagogerna om barnen exempelvis ramlar och slår sig.

2.2 Sökning av tidigare forskning

När vi sökte fram forskning som vi kunde relatera till vår studie och studiens syfte använde vi oss utav den databasen Eric (Proquest) och Swepub. När vi gjorde vår sökning på både internationell och nationell forskning valde vi att begränsa utgivningsåret för att få med en så aktuell forskning som möjligt. Vi begränsade utgivningsåret mellan 2011–2022 i vår sökning efter internationell forskning och mellan 2010–2022 när vi sökte efter nationell forskning. Detta gjorde att antal artiklar minskade i mängd, både internationella och nationella. När vi sedan hittade artiklar som vi ansåg var relevanta för vår studie läste vi artiklarna mer djupgående för att se om de passade in i vår studie, därefter exkluderade eller inkluderade vi de i studien. Databasen Eric (Proquest) användes när vi genomförde sökning på internationell forskning och Swepub användes när vi sökte efter nationell forskning.

När vi genomförde sökningen efter aktuell och relevant forskning till vår studie använde vi oss av dessa sökord på engelska: *children, preschool, attachment, parents* och dessa sökord när vi gjorde vår sökning på svenska: *anknytning i förskolan och pedagogers anknytning i förskola*. Vi kombinerade även sökorden med varandra när vi genomförde nationell och internationell forskning, detta för att få fram de studier som är riktade till anknytning i förskolan.

2.3 Tidigare forskning

I detta avsnitt kommer vi redogöra för tidigare forskning som är relevant för vår studie. Vi kommer börja med att presentera forskningen som bygger på att vårdnadshavare knyter an till sina barn och vad det har för effekt på barnet. Därefter presenteras forskningen som bygger på anknytningen mellan förskollärare och barn. Den tidigare forskningen kommer att presenteras i följande rubriker: *Anknytningen mellan vårdnadshavare och barn, Anknytningen mellan förskolepedagog och barn* och slutligen *Kompletterande anknytningspedagog på förskolan*.

2.3.1 Anknytningen mellan vårdnadshavare och barn

De turkiska forskarna Ata och Yağan Güder (2018) har genomfört en studie där syftet varit att undersöka hur barnens självbild påverkas av vårdnadshavarnas egen utsträckning av anknytning samt deras eget intresse för barnet. Författarna såg att mödrarnas och fädernas anknytningsångest och anknytningsundvikande var något som påverkade barnens självbild negativt på grund av vårdnadshavarnas låga utsträckning av anknytning. Resultatet av forskningen visade att det bildas en oro när det finns en anknytningsångest hos båda vårdnadshavarna. Forskarna undersökte även i vilken omfattning barnens självbild påverkas av mödrarnas utsträckning av anknytning där de såg att mödrarna som har en ångestfylld anknytning påverkade deras barns utveckling negativt. Forskarna såg även att barnens levnadssätt inte påverkades negativt när det kommer till fädernas anknytningsångest, i stället påverkades barnens självkänsla negativt. De fann däremot att barnens självbild inte visar någon betydelsefull skillnad när det kommer till fädernas anknytningsstil som ofta är säker, orolig, instabil eller undvikande.

Baird och Grace (2019) är två australienska forskare som har genomfört en forskning som framhäver att en central del i anknytningsteorin tyder på att barns tidiga anknytningsrelation med sin vårdnadshavare återspeglas i betydelsefulla relationer. Författarna menar vidare att de barn som har fått uppleva en känsla av ömsesidighet i sina anknytningsrelationer, där lyhördhet och känslig omsorg bildar en helhet, bidrar till att barnet har en öppenhet att interagera med jämnåriga barn i olika sociala grupper. Det framhålls att när barn inte ges möjlighet att uppleva positiva anknytningsrelationer tidigt i livet kan det uppstå svårigheter att interagera med jämnåriga kamrater. Författarna menar vidare att grunden för att barn ska kunna knyta an till andra och skapa betydelsefulla kamratrelationer är att barnen vid tidig ålder utvecklat en trygg anknytningsrelation till sina vårdnadshavare.

De två australienska forskarna Kohlhof och Cibralic (2021) nämner att ett alternativt teoretiskt perspektiv har en anknytningsbaserad föräldrainervention, som innebär att vårdnadshavaren går in och stöttar barnet i anknytningen redan som nyfödd. Föräldrainerventionen har föreslagits som behandling för att i tidig barndom arbeta förebyggande med barnets beteendesvårigheter. Vidare framhåller författarna att anknytningsteorin är en etologisk teori som har sitt ursprung i att fokusera på det känslomässiga band som byggs mellan vårdnadshavare och det lilla barnet. Anknytningsteorin belyser vikten av att ha ett känslomässigt band för att på så sätt hålla barnet säkert men också för att skapa en sund socioemotionell utveckling av barnet. Författarna framhäver att anknytningsteorin antyder mer specifikt att det är vårdnadshavarens uppgift att ge barnet en omsorg där vårdnadshavaren är lyhörd för barnets behov. Detta leder till att barnet utvecklar en inre arbetsmodell av vårdnadshavaren som är pålitlig, tillgänglig och uppfostrande. Genom den inre representationen av vårdnadshavaren som en trygg bas att stå på, känner sig barnet trygg i att utforska sin omgivning med en vetskap om att tryggheten finns när det behövs. Författarna beskriver vidare att en viktig del i detta är att barnet ska kunna utveckla de känslomässiga och sociala förmågorna för att på så sätt kunna optimera barnets framtidstro. Däremot utvecklar barnet kompensande strategier för att hantera stress och utmaningar när barnet möter en vårdnadshavare som avvisar närhet och emotionellt stöd och i stället visar en rädsla eller brist på omsorg. Författarna framhäver att dessa strategier beskrivs som ett osäkert eller desorganiserat anknytningsmönster där det finns starka argument på att det finns en svårighet hos vårdnadshavaren att knyta an.

2.3.2 Anknytningen mellan förskolepedagog och barn

López, Santelices Álvarez och Vergés Gómez (2020) är två forskare från Chile, som nämner att anknytningssystemet är en uppsättning av olika beteenden som ska främja närheten till betydelsefulla vuxna, för att på så sätt hjälpa barnen att kunna hantera stress och därmed återställa en känslomässig stabilitet. Det anknytningssystem som är dominerande ses som en viktig del eftersom det senare kommer att avgöra hur individer upplever trygghet respektive otrygghet i olika miljöer, exempelvis förskolan. Författarna menar på att ett flertal studier visar på ett positivt sammanhang under tidig barndom där barnen ges en förståelse för hur andra agerar och reagerar i olika tillstånd. Barnen under förskolestadiet utvidgar sitt tidigare etablerade anknytningssystem som ses som ett resultat av nya miljökrav, något som sedan uppmuntrar till att det bildas en mer sammansatt och stabil modell som i sin tur gynnar anknytningen. Detta möjliggör en etablering av ett större antal anknytningsrelationer, dock finns det interna arbetsmodeller som gör att anknytningen blir mer modifierad.

De turkiska forskarna Polatlar och Öztapak (2021) framhäver att människan utvecklar starka och känslomässiga band till andra personer som individer anser är viktiga för sig själv. Genom detta kan barnen i förskolan utveckla känslomässiga anknytningsrelationer till sina pedagoger. Något som bidrar till att barnen känner sig

trygga och därav kan en trygg och stabil relation etableras. Under de år som barnen spenderar på förskolan får pedagogerna en liknande roll som vårdnadshavarna, då pedagogerna både undervisar och utvecklar en trygg och betydelsefull relation med barnen. Författarna belyser vidare att det finns olika anknytningsmönster som är säkra, rädda, upptagna och avvisande. De menar på att de individer som har en säker anknytningsstil ser på sig själv och andra med en positiv syn, något som bidrar till att individer inte har problem att ingå i relation med andra.

Författarna framhäver den andra anknytningsstilen som innebär att individer har en negativ syn på sig själv men samtidigt ser positivt på andra. Den avvisande anknytningsstilen innebär att människan ser på andra med en negativ syn och på sig själv med en positiv syn. De individer som har en "rädd" anknytningsstil utvärderar både sig själv och andra i negativa former. Författarna menar att den anknytning som människan upplever som spädbarn har en central del i de vuxnas förmåga att bygga relationer, därför har pedagogernas anknytningshistoria en viktig roll i deras samspel tillsammans med barnen. Genom pedagogernas kompetens att kunna uppfatta barns olika behov av anknytning använder de sig av olika arbetsmodeller som de utvecklat i tidigare relationer, där de tillämpar en säker anknytningsstil som innebär att pedagogerna är lyhörda för barnens behov.

Quan-McGimpsey, Kuczynski och Brophy (2011) är två kanadensiska forskare som framhäver att en relation mellan pedagog och barn även den kan betraktas som en anknytningsrelation, detta beror på att pedagoger i olika former tillhör det viktiga anknytningar som barnen gör. Pedagogerna ses som en anknytningsfigur som ger barnen vård och säkerhet i en miljö som är tillförlitlig. Detta är något som liknar den säkerhet och lyhördhet som barnen får i relation till deras vårdnadshavare, pedagogerna ses i stället som en resurs till barnen, där undervisning, vägledning och trygghet ligger till grund.

2.3.3 Kompletterande anknytningsperson på förskolan

Hagström (2010) har genomfört en undersökning där ett antal pedagoger har fått möjligheten att arbeta som en kompletterande anknytningsperson på förskolan. Undersökningen syftar till att pedagogerna kommer få arbeta nära sina anknytningsbarn för att se vikten av en god anknytning i förskolan. Samtliga pedagoger som skulle delta i undersökningen visade en positiv inställning till att få arbeta som en kompletterande anknytningsperson för barnen. Författaren beskriver att pedagogerna som deltog i undersökningen samtliga beskrev ordet trygghet som en viktig del i vad deras kommande arbete med anknytningsbarnen skulle innebära. Vidare framhåller pedagogerna några ord såsom förståelse, glädje, kärlek och möjlighet att uttrycka sina känslor som en del av vad detta arbete skulle komma att innebära. Pedagogerna inkluderade även vårdnadshavarna som en viktig tillgång i detta arbete för att barnen skulle känna trygghet och på så sätt förstärka anknytningen.

Författaren framhäver att förhoppningen som pedagogerna hade med detta arbete var att barnen skulle få en känsla av trygghet, kärlek och respekt samt att barnen ser sig själva som en viktig person som vågar ta sig an de utmaningar som de ställs inför i livet. Författaren menar vidare att genom att det finns en hög personaltäthet på förskolan kan det medföra att pedagogerna över tid skapar en god anknytning till vårdnadshavarna. När pedagogerna genomförde arbetet som anknytningspersoner var barngruppen mindre och personaltätheten högre än vad den brukade vara, detta var en bidragande faktor att kunna arbeta som en anknytningsperson. Hagström (2010) nämner att pedagogerna var mycket nöjda över detta arbete då det bidragit till en positiv utveckling både av sig själva och i arbetslaget. Däremot var de alla eniga om att detta arbete har inneburit mycket merarbete för pedagogerna än vad de förväntade sig.

Hagström (2010) menar på att pedagogernas arbete som anknytningspedagog måste få ta tid, det krävs tålamod när individer är mitt i en anknytningsprocess då anknytningen kan ta olika lång tid för olika individer. Pedagogerna som deltog i undersökningen framhäver även att det tar lång tid för anknytningsbarnet att utveckla en tillit till anknytningspedagogen. De menar att en viktig del i arbetet som pedagog var att de måste förstå barnets handlingar och därefter utgå ifrån barnets perspektiv för att skapa en trygg anknytning till barnet. Författaren framhåller att ett flertal pedagoger vid avslutat arbete som anknytningspedagog, har framfört fördelar med att arbeta som en anknytningspedagog. Arbetet har bidragit till en ny erfarenhet och kompetensutveckling, både i verksamheten, planeringen och i utvärderingen. Författaren nämner att pedagogerna betonade betydelsen av att uppgiften som anknytningspedagog var att vara lyhörd för barnets sinnesstämning och de signaler som barnet visar. Något som bidrog till att pedagogerna utvecklat sin egen förmåga att både besvara och tolka det barnet ger uttryck för. Slutligen understryker pedagogerna att som anknytningspedagog måste ha en förståelse och acceptans för barnets familjesituation.

2.4 Teori

Anknytningsteorin valdes som teoretisk utgångspunkt i studien och fungerar som redskap för att analysera studiens resultat. Teorin hjälper oss att belysa det som studiens syfte och frågeställningar avser att ge svar på. Detta då anknytningsteorin beskriver betydelsen av andra anknytningspersoner än vårdnadshavare för barnet, som till exempel förskolepersonal. Utifrån teorin kan förskolepersonal ses som en primär anknytningsperson inom förskolans kontext som guidar och hjälper barnen under tiden de vistas där.

2.4.1 Anknytningsteori

John Bowlby och Mary Ainsworth är anknytningsteorins förgrundsfigurer, Bowlby är barnpsykiatriker och Ainsworth psykolog (Broberg, Hagström & Broberg 2012).

Broberg, Hagström och Broberg (2012) framhåller att anknytningsteorin är ett samspel mellan anknytning och omvårdnad. Detta samspel innefattar

vårdnadshavare eller en annan omvårdnadsperson som är villig att tillgodose barnets behov av tröst, trygghet och beskydd. Anknytning är något som succesivt utvecklas under det första levnadsåret, det ses som en relationsspecifik process mellan barn och vårdnadshavare som slutligen kommer resultera i ett band dem emellan. Författarna nämner anknytningsteorin som idag anses vara den viktigaste psykologiska teorin vad gäller hur såväl barn som vuxna förhåller sig till närhet, beskydd och omsorg å ena sidan och självständighet, upptäckarglädje och betoning av egen styrka och förmåga å andra sidan. Författarna belyser vidare att anknytningsteorin även beskriver hur anknytningen växer fram i olika arbetsmodeller, dessa modeller representeras i inre bilder hos barnet – av barnet själv – av viktiga närstående och samspelet dem emellan. I och med att anknytningen representeras i form av olika modeller blir den även en viktig del i barnets personlighetsutveckling. Dessa speglar sig sedan i barnets fortsatta utveckling vad gäller nära känslomässiga relationer till personer i och utanför den egna familjen.

Bowlby (2010) framhäver att anknytningsteorin formulerades för att kunna förklara vissa beteendemönster som är typiska för både spädbarn, småbarn, tonåringar och vuxna människor. Dessa beteendemönster har tidigare visats med begreppen beroende och överberoende. Observationer som gjorts har visat på att barn reagerar starkt när de placeras på ett, för dem, främmande ställe med främmande människor, något som var en viktig del för teorins ursprungliga formulering. Författaren nämner även att anknytningsteorin har en benägenhet att knyta inre känslomässiga band till utvalda individer, något som är en grundläggande del i människans natur. Dessa känslomässiga band finns i oss redan som nyfödd och finns sedan kvar i livet till ålderdomen.

Broberg m.fl. (2012) belyser att det som kännetecknar en trygg anknytning är att personen i fråga som är anknuten ofta söker tröst, beskydd och trygghet hos sin anknytningsperson. Anknytningen kallas för en *trygg anknytning* när barnet får beskydd och trygghet när de söker sig till den vuxnas närhet. Författarna menar att anknytningen även kan kallas för en *otrygg anknytning*, detta sker när barnet söker sig till närhet men närheten inte leder till en ökad känsla av trygghet och beskydd. Genom denna definition av anknytning blir det därför viktigt att kunna skilja mellan barnets relation till vårdnadshavaren och vårdnadshavarens relation till barnet. Författarna framhäver att detta innebär att det inte går att tala om att vårdnadshavaren och barn är anknutna till varandra, då barnet som anses mindre och svagare knyter an till den vuxne som är större och starkare för att på så sätt få en känsla av trygghet och beskydd. Författarna menar att det finns olika definitioner av anknytning, såsom en stark eller svag anknytning. Det viktigaste är att sökandet efter trygghet hos barnet leder till en känsla av att de får vad de behöver, det vill säga tröst och beskydd och därmed om anknytningen blir trygg eller otrygg.

2.4.2 En trygg bas

Broberg, Hagström och Broberg (2012) beskriver Mary Ainsworths begrepp, *en trygg bas*, och menar på att det är det mest centrala begreppet inom anknytningsteorin, det beskrivs i två aspekter utifrån den vuxnas omsorgsförmåga som innebär:

- Att vara en trygg bas för barnets utforskande.
- Att utgöra en säker hamn, dit barnet kan återvända i händelse av upplevt hot eller fara.

Den trygga basen gör att barnet vågar ge sig ut i världen, när barnet känner att det börjar kännas otryggt ute i världen beger de sig tillbaka till den säkra hamnen. Detta är något som framhålls som en trygghetscirkel i enlighet med följande figurer:

Bild tagen ifrån boken "Anknytning i förskolan" s.45.

I trygghetscirkelns övre halva finns det plats för utforskande och i den undre halvan finns det plats för närhetssökande.

Författarna menar att om relationen som barnet byggt upp till den vuxna präglas av en känsla av otrygghet, påverkar det barnets förmåga att kunna utforska världen negativt. Detta då barnet får en känsla av tillitssvårigheter då den vuxne inte finns där när barnet är i behov av de. Barnet i fråga kan då i stället välja att klamra sig fast vid den vuxne eller ge uttryck för att den vuxnes famn inte behövs. Den trygga basen som barnet byggt upp kan i stället ses som ett osynligt band mellan barnet och en vuxen. Författarna belyser att bandet de emellan håller sig inom en ram i slapp läge, där barnet inte känner behov av att vara fäst vid den vuxne. Däremot känner barnet av om den vuxne förflyttar sig och bandet sträckts ut, detta bidrar till att barnet blir oroligt och får en känsla av obehag. Denna obehagskänsla bidrar till att barnet minskar avståndet som är mellan dem tills en känsla av lugn infinner sig.

2.4.3 Olika anknytningsmönster

Broberg, Hagström och Broberg (2012) beskriver en forskning som gjorts om omvårdnad och anknytning som visar på betydelsen av att kunna skilja på en utvecklad anknytning å ena sidan och värdet på anknytning å andra sidan. Den regelbundna fysiska kontakten mellan vårdnadshavare och barn är det som ligger till

grund för hur anknytningen kommer att utvecklas. Detta innebär att även om det förekommer misshandel eller vanvård hos en vårdnadshavare, kommer ett barn ändå knyta an till sin vårdnadshavare. Det barn som gått från famn till famn, utan att ha fått en möjlighet att befinna sig i samma famn tillräckligt länge är de barn som inte lyckas skapa en anknytningsrelation.

Utifrån det författarna beskriver kommer vi nu att presentera olika anknytningsmönster som kommer att delas in under dessa rubriker: *Trygg anknytning*, *otrygg anknytning*, *Ambivalent anknytning* samt *Desorganiserad anknytning*.

2.4.4 Trygg anknytning

Broberg, Hagström och Broberg (2012) nämner att anknytningssystemet kan efterlikna en termostat som slås av när en känsla av trygghet infinner sig, detta möjliggör att barnet vågar utforska världen. De barn som har en trygg anknytning har även en trygg inre medvetenhet om att de lämnar den trygga famnen men att de även kan återgå för att få beskydd. Författarna beskriver att genom en trygg bas bidrar det till en trygghetskänsla som barnet i fråga behöver för att våga utforska världen. Om barnets trygghetskänsla minskar slås anknytningssystemet på vilket gör att barnets behov av att utforska världen minskar. Därför behövs vårdnadshavarna som en trygg bas, där de förstår, bekräftar och ser barnet, detta för att barnen ska våga utforska världen. När barnet har utvecklat en trygg anknytning till sin vårdnadshavare kan de lättare skapa en flexibel relation till varandra, detta medför att barnet i fråga kan växla mellan ett utforskande och trygghetssökande.

2.4.5 Otrygg anknytning

Det finns två olika typer av otrygg anknytning, den första beskrivs som en undvikande anknytning och den andra som en ambivalent anknytning (Broberg, Hagström & Broberg 2012). Författarna menar vidare att en anknytning som är undvikande ofta utmärks då barnet i fråga inte visar något större behov av att ha vårdnadshavarna som en trygg bas. Yngre barn som inte har en trygg anknytning till sina vårdnadshavare har svårare att samspela med dem, detta då vårdnadshavarna inte har gett upphov för vad barnet har uttryckt för känslor. Yngre barn har ett större behov av närhet till sina vårdnadshavare för att deras säkerhet ska garanteras, får inte barnet närhet av sina vårdnadshavare bidrar det till en undvikande anknytning, det vill säga det blir en otrygg anknytning.

2.4.6 Ambivalent anknytning

Broberg, Hagström och Broberg (2012) beskriver den ambivalenta anknytningen och menar på att det utvecklas i relation till vårdnadshavarens samspel med barnet, som blir mer oförutsägbart lyhört. Däremot bidrar detta till problem då barnet i fråga utvecklar svårigheter att förstå hur vårdnadshavaren kommer att reagera på dess signaler. Författarna hävdar dock att de tydligt kunde se att samspelet mellan vårdnadshavare och barn ofta sker på den vuxnes villkor, det vill säga vårdnadshavaren, detta bidrar till att vårdnadshavaren enbart är en bra vårdnadshavare när det passar denne. Med andra ord att vårdnadshavaren inte styrs

lika mycket av barnets behov och signaler, till skillnad från en vårdnadshavare som har ett tryggt anknutet barn. Författarna menar vidare att vårdnadshavaren däremellan också kan ha svårt att skilja på sina egna upplevelser och barnets upplevelser, då vårdnadshavaren påstår sig veta hur barnet känner sig, något som försvårar för barnet att själv utforska och förstå sig på sina känslor och därefter kunna signalera det.

2.4.7 Desorganiserad anknytning

Broberg m.fl. (2012) nämner att det som skiljer sig tydligast från den desorganiserade anknytningen sett till de övriga anknytningsmönster är samspelet mellan barnet och vårdnadshavaren. Den desorganiserade anknytningen byggs på rädsla vilket medför svårigheter att bygga anknytningsmönster som blir tryggt, undvikande eller ambivalent. Barnet lär sig att själv reglera anknytningssystemet, det vill säga om vårdnadshavaren på grund av psykisk eller fysisk otillgänglighet, blir svår att nå och därför inte kan trösta barnet. Författarna framhåller vidare att vårdnadshavare med traumatiska erfarenheter av olika former reagerar starkt på sitt barns signaler när de behöver tröst eller skydd, reaktionen hos vårdnadshavaren kan då bli skrämmande för barnet. Författarna belyser att anknytningssystemet är ett av människans främsta system för att kunna hantera känslan av oro, rädsla och ängslan. Detta innebär att barnet försätts i en olöslig konflikt och barnet i stället blir rädd och söker sig till sin vårdnadshavare. Men då vårdnadshavarens beteende har skrämt barnet skapas det i stället en ännu större rädsla hos barnet att komma nära vårdnadshavaren. Detta bidrar till att anknytningssystemet hos barnet slås på ännu starkare tills att det till slut blir kaosartat för barnet. Författarna menar att detta är något som bidrar till att barnet misslyckas med att organisera en anknytning till vårdnadshavaren, därav namnet desorganiserad anknytning. Författarna menar att begreppet desorganiserad anknytning senaste åren har fått en stor betydelse, detta då forskning visar på att en tidig desorganiserad anknytning är förknippat med en form av beteendeproblematik, vilket kan göra det svårt för barn att finna kamrater.

3 Metod

Under kommande kapitel kommer vi att presentera vår valda metod, för att skapa tydlighet i texten kommer vi presentera vår valda metod med hjälp av underrubriker. Under rubriken *Metodval* kommer vi presentera vår valda metod, därefter kommer rubriken *Urval* där vi kommer beskriva varför vi valt den urvalsgrupp som vi gjort samt beskriva urvalsgruppens storlek. Under rubriken *Genomförande* kommer vi att gå igenom vårt tillvägagångssätt för studien. Under rubriken *Analysmetod* kommer vi att beskriva hur vi valt att analysera de transkriberade intervjuerna. Sedan presenteras *Studiens kvalitet* där vi går igenom begreppen tillförlitlighet, trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och möjligheten att styrka och konfirmera och dess betydelse för vår studie. Avslutningsvis kommer vi beskriva de *Etiska ställningstaganden* som vi utgått ifrån när vi genomfört denna studie.

3.1 Metodval

Studiens syfte är, som vi nämnt, att undersöka hur förskollärare och specialpedagoger arbetar för att skapa en trygg anknytning till de yngre barnen i förskolan. Därför valde vi att genomföra en kvalitativ forskningsansats där intervjuer ligger till grund för studien. Forskare använder sig ofta av en kvalitativ forskningsansats när de genomför intervjuer (Bryman 2018). Intervju som metod möjliggör för oss att lättare få svar på hur förskollärarna och specialpedagogerna arbetar för att skapa en trygg anknytning till de yngre barnen i förskolan. Vi valde intervjuer som metod då vi ville ha mer kunskap om vårt valda område. Vi ansåg att intervjuer kunde ge oss ett bredare resultat av hur förskollärare och specialpedagoger arbetar med anknytning i förskolan än vad exempelvis en observation hade gjort.

Bryman (2018) menar att kvalitativa intervjuer är en allmän benämning för att framställa olika intervjustilar. Vi valde att genomföra semistrukturerade intervjuer när vi intervjuade förskollärarna och specialpedagogerna. Vi anser att semistrukturerade intervjuer bidrar till en annan diskussion och fördjupning då både respondenterna och forskarna kan ställa följdfrågor. Detta bidrar till att vi kan få en djupare kunskap om hur förskollärare och specialpedagoger arbetar i förskolan för att skapa anknytning. Bryman (2018) menar vidare att semistrukturerade intervjuer möjliggör för forskarna att tänka öppet gällande det som forskarna vill ha reda på. Semistrukturerade intervjuer bidrog till att respondenterna fick möjlighet att tänka öppet gällande de frågor som vi önskade att få svar på.

Vår intervjuguide (bilaga 1) skapades utifrån studiens syfte och frågeställningar där vi använde oss utav fyra bakgrundsfrågor och tio intervjufrågor. Som vi nämnt tidigare valde vi att använda oss av semistrukturerade intervjuer då vi ville ge respondenterna möjlighet att förklara ytterligare om behov fanns, genom att exempelvis ge olika exempel på situationer de varit med om gällande anknytning. Semistrukturerade intervjuer är en intervjuform som ofta bjuder in till diskussioner som kan leda till konkreta exempel som vi sedan kan använda i vårt arbete. Det gav oss en möjlighet att tänka öppet och i olika perspektiv.

3.2 Urval

I vår studie valde vi att använda oss utav ett bekvämlighetsurval. Bryman (2018) lyfter att bekvämlighetsurvalet innebär att forskarna väljer de personer forskarna lättast får tag på. Därav föll valet på bekvämlighetsurvalet då vi ansåg att det var ett relevant urval för vår studie. Genom att vi använde oss av bekvämlighetsurvalet så kontaktade vi de förskollärare och specialpedagoger vi ville intervjua genom att mejla dem. När vi kontaktade förskollärare och specialpedagoger som vi ansåg var relevanta för vår undersökning och dess tema. Då vi vill få syn på hur de arbetar för att skapa anknytning med de yngre barnen i förskolan valde vi att intervjua förskollärare som arbetar med yngre barn, men även specialpedagoger som har erfarenhet av arbete med yngre barn.

I vår studie intervjuade vi sex förskollärare och två specialpedagoger. Bryman (2018) nämner begreppet urvalsgrupp där han syftar till att urvalsgruppen inte bör vara så pass liten att forskarna inte uppnår en viss datamängd. Samtidigt beskriver författaren att urvalsgruppen inte heller bör vara för stor då det i stället kan bli svårt att genomföra en djupgående analys. Därför valde vi att intervju sex förskollärare och två specialpedagoger då vi ville få en djupare förståelse för hur de arbetar för att skapa anknytning till de yngre barnen i förskolan. Men även ta del av deras olika erfarenheter och kunskaper.

3.3 Genomförande

Innan vi genomförde våra intervjuer formulerade vi ett missiv där vi kort informerade om studiens syfte. Därefter formulerade vi tio intervjufrågor som vi använde oss utav under respektive intervju, när vi formulerade dessa intervjufrågor diskuterade vi även vilken intervjuform vi ville använda oss utav. Som vi tidigare har nämnt kom vi fram till att semistrukturerade intervjuer var den intervjuform som passade oss bäst, detta då det ger möjlighet till att kunna tänka öppet samt ställa följdfrågor till respondenterna, något som även Bryman (2018) betonar. När missiv och intervjufrågor var färdigställda kontaktade vi respondenterna via mejl för att på så sätt fråga om de ville ställa upp på en intervju om anknytningen i förskolan, vi bifogade även missivet i samband med detta. När vi fick bekräftat från respondenterna att de ville medverka, valde vi att skicka ut intervjufrågorna en dag innan intervjun så att respondenterna hann läsa in sig på frågorna. Vi valde att göra på detta sätt så att respondenterna skulle känna sig bekväma under intervjun.

Inför intervjuerna skrev vi ner de forskningsetiska aspekterna, som vi sedan hade med på vår intervju för att på så sätt kunna påminna respondenterna om hur vi förhåller oss till dessa. Innan vi påbörjade intervjun frågade vi respondenterna om vi fick deras godkännande till att spela in intervjun och förklarade att det var i studiesyfte. När vi fick respondenternas godkännande använde vi oss utav Röstmemo-appen som finns inlagd i våra telefoner. För att respondenterna inte skulle kunna påverka varandras svar valde vi att genomföra intervjuerna enskilt. Med hänsyn till tidsaspekten valde vi att genomföra fyra intervjuer var. Intervjuerna genomfördes på respondenternas arbetsplats samt på Mälardalens Universitet. Slutligen har vi lyssnat igenom och transkriberat våra intervjuer för att på så sätt få fram relevanta resultat för vår studie.

3.4 Analysmetod

Bryman (2018) framhåller att den vanligaste metoden att använda när det kommer till kvalitativa data är en tematisk analys, där ett tema är kopplat till forskningens fokus. Vi valde att använda oss av en tematisk analysmetod när vi skulle skriva fram vårt resultat och analysera det. Detta då vi tyckte att en tematisk analysmetod passade vår studie bäst.

Bryman (2018) lyfter att de viktigaste aspekterna när forskarna vill identifiera olika teman är att koda det transkriberade resultatet för att sedan få fram olika teman men

även för att reducera den stora mängden resultat för att göra den meningsfull. Innan vi påbörjade vår tematiska analys läste vi igenom den transkribering som vi skrivit för att sedan gemensamt koda de olika områdena vi anser är viktiga för vår studie, vi kodade de olika områdena genom att stryka över med olika färger. Detta möjliggjorde att vi kunde få fram det tre olika områden som vi har valt att framhäva fram i vår studie.

3.5 Studiens kvalitet

Bryman (2018) beskriver begreppet tillförlitlighet och menar på att den består av fyra delkriterier som forskare ofta använder sig av i en kvalitativ forskning. Dessa begrepp är trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och en möjlighet att styrka och konfirmera.

3.5.1 Trovärdighet

Bryman (2018) lyfter begreppet trovärdighet och menar på att det innebär att man skapar en trovärdighet i resultaten genom att forskarna garanterar att den forskning som utförts har följt de regler som finns. I vår studie innefattar dessa regler de forskningsetiska principerna. Vi förhöll oss till de forskningsetiska principerna när vi skulle intervjua våra respondenter, detta var även något vi delgav respondenterna innan intervjun påbörjades. Vi anser därför att vår studie har en hög trovärdighet då vi, i vår studie, har förhållit oss till de regler som vi har informerat respondenterna om.

3.5.2 Överförbarhet

Bryman (2018) beskriver begreppet överförbarhet och menar på att det innebär att studien har ett djup och inte en bredd. Vi anser att vår studie har en hög överförbarhet då syftet med studie var att få en djupare förståelse för hur förskollärare och specialpedagoger arbetar med anknytning i förskolan. Genom att vi inkluderade specialpedagoger i vår studie så gav det oss ett annat djup att arbeta efter då de kunde ge oss konkreta exempel och en större inblick i hur de arbetar med anknytning.

3.5.3 Pålitlighet

Bryman (2018) menar på att pålitligheten säkerställs genom att forskarna har varit noggranna i sitt arbete, exempelvis vid val av forskningsfrågor, undersökningspersoner och intervjufrågor. Vi anser att pålitligheten i vår studie är hög då vi tillsammans har diskuterat de forskningsfrågor som vi vill ha svar på. Vi diskuterade även vilka förskollärare och specialpedagoger som vi ville ha med i vår studie samt vilka intervjufrågor som skulle ställas för att få en djupare förståelse för begreppet anknytning.

3.5.4 Möjlighet att styrka och konfirmera

Möjligheten att styrka och konfirmera innebär att forskaren inte har lagt in egna värderingar i undersökningen och inte heller försökt påverka respondenterna (Bryman 2018). Under intervjun så valde vi att ställa öppna frågor till respondenterna för att på så sätt kunna ställa följdfrågor, detta för att inte lägga någon egen värdering i respondenternas svar. Vi anser möjligheten att styrka och

konfirmera, i vår studie kan ses som hög. Detta då vi under intervjuens gång inte har försökt påverka respondenternas svar eller lagt in egna värderingar i det resultat som intervjuerna gav oss.

3.6 Forskningsetiska aspekter

När vi genomförde våra intervjuer med de åtta respondenterna som vi hade bokat tid med hade vi fyra etiska aspekter i beaktning. Eldén (2020) benämner dessa fyra etiska aspekter som är *informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet*.

Informationskravet handlar om att forskaren som genomför undersökningen bör delge i vilket syfte resultatet av studien kommer att användas till. Forskaren ska även delge de som medverkar vad syftet med studien är samt vad villkoren för deltagande innebär (Eldén, 2020).

Eldén (2020) nämner *samtyckeskravet* som innebär att de personer som deltar i undersökningen själva har rätt att bestämma över deras medverkan, samt att det bör finnas ett godkännande för ljudupptagning.

Konfidentialitetskravet innebär att personuppgifterna på de som medverkar i studien ska behandlas konfidentiellt och därmed inte får spridas till obehöriga (Eldén, 2020).

Eldén (2020) framhäver även *nyttjandekravet* som innebär att all insamlad data från undersökningen enbart får användas till det ändamål som angetts för deltagarna. All data som samlats in ska även raderas vid avslutad studie.

När vi kontaktade de personer som vi ansåg relevanta för vår studie för att fråga om de ville medverka på en intervju, hade vi *informationskravet* i beaktning då vi delgav deltagarna studiens syfte. Vi informerade även vad resultatet av intervjun kommer att användas till samt vad deras villkor för deltagande innebär. *Samtyckeskravets* togs även i beaktning när vi informerade respondenterna att de har rätt att avbryta sin medverkan när de vill, utan att ge en förklaring om varför. Vi informerade även att de själva fick bestämma hur länge de vill delta. Vi frågade respondenterna om vi fick spela in intervjun, så att vi sedan i studiesyfte, kan transkribera vad som sades under intervjun. *Konfidentialitetskravet* tog vi i beaktning när vi informerade respondenterna att obehöriga inte kommer ha möjlighet att ta del av deras personuppgifter, detta då de kommer att behandlas konfidentiellt. Slutligen tog vi *nyttjandekravet* i beaktning när vi informerade respondenterna att den data vi samlar in genom ljudupptagning enbart kommer att användas i studiesyfte och att den insamlade data kommer att förstöras vid avslutad kurs.

4 Resultat

Under denna rubrik kommer vi att presentera vårt resultat utifrån de intervjuer som vi har genomfört i vår studie. Resultatet kommer att delas upp i följande rubriker: Presentation av urvalspersonerna, Anknytning, Trygg anknytning och Otrygg anknytning.

4.1 Presentation av urvalspersonerna

Deltagare	Ålder	Verksamma år
Respondent A	27 år	1 år
Respondent B	50 år	26 år
Respondent C	31 år	5,5 år
Respondent D	55 år	21 år
Respondent E	65 år	32 år
Respondent F	29 år	5 år
Respondent G	64 år	22 år
Respondent H	64 år	41 år

4.1.1 Resultatet av anknytning

Respondent A, B, C, E och G svarade att anknytning för dem är att skapa en relation till barnet och med vårdnadshavarna, att lära känna varandra och ser vad barnet behöver. Där det skapas en relation som har koppling till både tillit och trygghet. Respondent E menar även att pedagogen genom lek kan finna en anknytning till barnet, exempelvis där man som pedagog vågar vara larvig, bjuda på sig själv och leka tillsammans med barnen.

Så här säger respondent D:

De barnen som inte fått den rätta anknytningen till någon eller i alla fall minst en pedagog, sen kan man inte ha samma anknytning till alla barn. Det är jätteviktigt att det finns minst en pedagog som barnen känner sig tryggt med. Trygghet är anknytning för mig.

Respondent E beskriver att anknytning för hen är när barnet känner sig tryggt i att våga komma fram till en pedagog med vad som helst, om barnet är ledsen, glad eller arg där pedagogerna är bekväma i att möta barnets behov. Respondenterna belyser att det ska vara en genuin relation.

Respondent A, B, C och D beskriver att det är viktigt att skapa olika mötesplatser för barnen, att vara nyfiken på vad barnen intresserar sig för. Detta bidrar till att en anknytning mellan pedagog och barn skapas i förskolan. Respondenterna belyser vikten av att komma ner till barnets höjd, låta barnet komma till den vuxna och vara lyhörd för vad barnet uttrycker och visar vad de behöver. Respondenterna hävdar även betydelsen av att pedagogen bekräftar barnen om de är ledsna eller arga.

Respondent B menar att detta krävs för att skapa anknytning i förskolan:

En del backar ju totalt och tänker att vårdnadshavarna ska komma in och sköta de, men jag behöver ju bjuda in till lek. Så det tror jag det handlar om, att vara nyfiken och skapa mötesplatser. Jag tror också att anknytning inte kommer av sig själv, jag behöver ju locka med något.

Respondent E:

Genom att jag är fullständigt närvarande där jag visar glädje när barnet kommer och jag öppnar med en trygg famn vid separation från vårdnadshavare. Visar jag både barn och vårdnadshavare att jag är trygg i min yrkesroll och jag kan det här. En bra dialog med vårdnadshavare gör att barnet blir tryggt hos mig och där vårdnadshavaren känner att de är tryggt för att lämna över barnet till mig.

Respondent B gav detta exempel på hur hen arbetar för att bibehålla den goda anknytningen:

Jag tänker att anknytning inte bara handlar om till den vuxna utan också till kompisar, att man hjälper till att länka över till att skapa mötesplatser i närmiljön, där jag kan finnas med i början men sen backa så de vågar själva. Sen tänker jag också i, trygghet i miljön är också viktig, att vi finns där som ett stöd, vi pushar lite vi backar lite. Men vi kan inte vara där hela tiden för det funkar ju inte i verksamheten idag och jag vet inte om det är de bästa heller. Utan mer att man är som ett gummiband, fram och tillbaka.

Respondent F nämner en strategi som hen använder sig av genom leken:

Jag brukar ta vara på barnets intresse och hitta lekar inom ämnet som jag märker att barnet tycker om, så utvecklar jag det på olika sätt. Jag gör mycket rollerkar där jag bjuder mycket på mig själv. Jag kan leva mig in i olika karaktärer som barnen önskar tillexempel önskar barnen att jag ska vara ett monster då är jag det. För att barnen tycker att det är kul och det är genom lek som man bygger vidare på relationer.

Under intervjun menar respondent H att de barn som börjar i förskolan nu för tiden ofta har ett annat behov av vuxenkontakt. Hen menar att barn idag har ett större behov av en mer riktad uppmärksamhet, en riktad och fysisk kontakt, detta för att barnen ska uppfatta att anknytningspersonen är där för barnet när hen behöver det, att anknytningspersonen finns nära tillhands. Hen menar vidare att när ett barn är tryggt finns det en anknytning, detta då barnet vågar utforska miljön samt ingå i leken och lärandet.

4.1.2 Resultatet av trygg anknytning

Respondent B nämner:

Trygg anknytning är när barnen kommer för dom vet att du finns där, att du hjälper till. Och jag tänker alltså otrygg och trygg, vi har ju pratat ganska mycket om att man är flera personer, jag tänker också att vi behöver prata kring det att en del barn kan komma in och fixa anknytning till alla tre på en gång och vissa behöver en i taget. Jobbar man i förskola måste man själv kunna känna att med detta barn kan jag göra så här, och med detta barn så här. Fångar upp barnen liksom i allt och också bekräftar de i deras känslor, mycket med de barn som har det jobbigt i en separation att man bekräftar det. Det är jätteviktigt, och att man har en god relation till vårdnadshavare, att man inte tycker och tänker kring saker utan att man fångar upp direkt. Och kanske också att man har någon slags förståelse för barnens bakgrund, inte att man ska döma utan mer att hur ska jag möta detta barn.

Respondent B beskriver vidare att en trygg anknytning är när barnen kommer och tankar trygghet när de behöver, eller de barn som behöver hjälp med något men också de barn som vi kan guida genom att finnas med som stöd.

Respondent G beskriver vikten av att ha en god dialog med vårdnadshavarna för att ta reda på hur barnet är hemma och vad barnet uttrycker hemma. Hen hävdar även att genom dialog med vårdnadshavarna kan pedagogen få veta vad barnet intresserar sig för och sedan bygga vidare på det i verksamheten, för att skapa en trygghet.

Samtliga respondenter belyser vikten av att vara en närvarande förskollärare som finns där och stöttar barnen samt ser till att barnen har det bra på förskolan. Där det finns en förståelse för barnens behov samt att de får sina behov tillgodosedda och att som förskollärare visar en omtanke och medkänsla.

Respondent E framhäver att för att skapa en trygghet till vårdnadshavarna så kan trygghetsskapandet stärkas genom att skicka bilder på barnen men också ha en kommunikation om verksamheten. Hen menar att trygga vårdnadshavare ger trygga barn.

Respondent F menar att det är viktigt att fortsätta arbeta med anknytning i verksamheten för att barnen ska känna en trygghet på förskolan. Hen menar att det är något som är en ständig process och något som fortgår under tiden barnet går i förskolan, därför behöver pedagogen fortsätta vårda relationen för att inte förlora anknytningen. Förlorar man anknytningen så är inte barnen trygga på förskolan.

Respondent C framhåller att pedagoger tydligt kan se om ett barn är tryggt på förskolan genom att barnet vågar utforska miljön på egen hand och finner styrka genom att ha en närvarande pedagog.

Respondent C och F menar på att en trygg anknytning är när barnet får sina behov tillgodosedda, att barnet känner tillit till en eller flera pedagoger, Respondent C belyser även att för att en trygg anknytning ska ske bör det ske i barnets takt, exempelvis inskolning, att barnet inte bara slängs in i verksamheten utan att pedagogerna tar det i barnets takt. Respondent C beskriver även vikten av att utgå ifrån varje individ och vad de behöver.

Respondent H menar att det är viktigt att pedagogerna arbetar för att skapa en trygg anknytning till barnet, att pedagogen är en anknytningsperson som knyter an till en början. Men det är även viktigt att barnet i fråga har en annan trygg anknytningsperson i reserv om den första anknytningspersonen skulle bli sjuk. Hen menar även att en bas för tillit och trygghet behövs för att det ska kunna bli en trygg anknytning för barnet.

4.1.3 Resultatet av otrygg anknytning

Respondent B beskriver en otrygg anknytning som menar att barnet sedan innan har en otrygg anknytning till vårdnadshavare, något som bidrar till att barnet i fråga har svårare att skapa relation till pedagogerna på förskolan. Hen nämner även att det är viktigt att vara lyhörd och lyssna in barnets behov.

Respondent F belyser att ett barn oftast är otryggt i början av inskolningen då barnet vistas i en ny miljö detta kan bidra till att barnet gråter, inte vill varken äta, sova eller

leka. Hen menar även att otrygghet kan ses på olika sätt, exempelvis att barnet inte stannar kvar i leken eller inte vågar visa känslor. Hen menar vidare att det är av stor vikt som pedagog vara aktivt närvarande där barnen är för att på så sätt skapa trygghet.

Respondent E framhäver att ett otryggt barn oftast visar oro och ängslan, exempelvis genom att barnet inte vågar göra sig hörd i en samling och har svårt att söka kontakt med andra barn men även med pedagogerna. Hen beskriver vidare att det är viktigt att lära känna barnen så att de vågar söka kontakt med pedagogerna, men även att pedagogerna lär känna barnet så att de kan hjälpa barnet att utvecklas framåt.

Respondent G ger uttryck för att ett otryggt barn är ledset men att det inte behöver betyda att barnet är otryggt på förskolan utan det kan handla om en otrygghet hemma. Hen menar att det är viktigt att ha en dialog med vårdnadshavarna men betonar också vikten av att tidigt tala med barnen om hur det känns i magen och att vara på förskolan.

Respondent C gav detta exempel på en otrygg anknytning och förklarade det så här:

Jag har arbetat med en kollega där barnen varit rädda för henne, där de blivit ledsna när den pedagogen varit i närheten. Det är ju en otrygg anknytning. Det är otroligt viktigt att man är en trygghet för barnen och arbetar nära de.

Vidare menar respondent C att pedagogerna behöver finnas nära barnen för att de inte ska bli otrygga i verksamheten.

Respondent H menar att en otrygg anknytning är när barnet under de första åren larmar med det inbyggda larmsystemet, det vill säga gråter och ingen kommer fram och tröstar barnet. Detta gör barnet för att barnet känner sig otryggt i den miljö barnet befinner sig i. Detta larmsystem kan kallas för ett anknytningslarm och när det lilla barnet gråter är det en signal på hjälp, barnet tillkallar sin anknytningsperson på detta sätt. Ett litet barn överlever inte om inte en anknytningsperson kommer och räddar barnet eller ger de mat, eller exempelvis ser till att de inte behöver vara rädd. Hen framhåller vidare att de otrygga barnen inte alltid är de barn som hörs, utan i stället är tysta som ett rop på hjälp.

5 Resultatanalys

Under detta avsnitt kommer vi att presentera vår analys av resultatet. Analysen kommer presenteras under tre olika rubriker, dessa är: Anknytning, Trygg anknytning och Otrygg anknytning.

5.1 Analys av anknytning

I vårt resultat framkom det att förskollärarna belyser vikten av att skapa en relation till barnen och vårdnadshavarna som är kopplad till både tillit och trygghet, detta leder i sin tur till att en anknytning skapas. Barn behöver skapa en anknytning till minst en pedagog där en känsla av trygghet finns. De beskriver även vikten av att pedagog och barn lär känna varandra och ser till barnets behov. Broberg, Hagström

och Broberg (2012) menar att anknytningsteorin är ett samspel mellan anknytning och omvårdnad. Detta samspel innefattar att en omvårdnadsperson är villig att tillgodose barnets behov av tröst, trygghet och beskydd. Detta tolkar vi som att en omvårdnadsperson innebär både förskollärare och vårdnadshavare och att de båda har en viktig del i anknytningsprocessen. Vi förstår det som att omvårdnadspersonerna har en stor inverkan på hur barnets framtida relationer kommer att bli. En risk här kan vara att om barnets behov av tröst, trygghet och beskydd inte tillgodoses skulle det kunna leda till att barnet blir otrygg i förskolan och därmed får svårare att knyta an till andra omvårdnadspersoner. Om det finns ett bristande intresse hos förskollärarna att skapa anknytning och lära känna barnet kan det medföra att barnet blir otryggt i förskolan, då förskollärarna inte ser till barnets behov.

I vårt resultat synliggörs att anknytning för förskollärarna handlar om att barnet känner sig trygg med att våga uttrycka sina känslor till förskolläraren, både ledsna, glada och arga sådana. Där ska förskolläraren känna sig bekväm i att bemöta barnets behov och ha en förmåga att sätta sig in i barnets känslor. Broberg m.fl. (2012) nämner att det som kännetecknar en trygg anknytning är att personen i fråga som är anknuten oftast söker tröst hos sin anknytningsperson. En potentiell risk skulle kunna vara att om barnet inte har en trygg anknytningsperson kan det medföra att barnet inte känner sig trygg i att uttrycka sina känslor och behov till förskolläraren. Något som kan bidra till att barnet håller sina känslor inom sig och därmed får en känsla av att förskolan är otrygg plats, då barnet inte blir bekräftad i sina känslor. Vi kopplar ihop detta med det som författarna beskriver om anknytningsteorin, att det är av stor vikt att barnet har minst en anknytningsperson att vända sig till på förskolan. Detta för att barnet ska känna att de alltid finns någon på förskolan att ta stöd av, samt att det finns någon där som bekräftar barnet i dess känslor. Vi tolkar det även som att förskollärare har en otroligt viktig roll i förskolan, både i anknytningsprocessen och när det kommer till barns utveckling och lärande. Barn som har en trygg anknytning i förskolan kommer fortsätta utvecklas framåt, både i relationsprocessen till dess vårdnadshavare, till förskollärarna och kamratskapandet.

Resultatet visar att en gemensam faktor för att skapa anknytning är att bygga upp olika mötesplatser som har barnets intresse i fokus. Som i sin tur kan leda till att en anknytning mellan barn och pedagog skapas i förskolan. Vidare framhäver förskollärarna att de bör befinna sig nära barnet på dess nivå. Broberg m.fl. (2012) menar att anknytningsteorin handlar om att utgå från barns självständighet och upptäckarglädje och dess egna styrka och förmåga. En synvinkel här kan vara att om förskolläraren inte befinner sig på barnets nivå får de inte ta del av vad barnet visar intresse för. Detta kan i sin tur leda till att barnet inte känner självständighet och upptäckarglädje, då förskolläraren inte utgår från barnets intresse när man bygger upp olika mötesplatser. En risk här kan vara att förskolläraren inte skapar en god anknytning till barnet när de inte tillgodoser barnets behov och utgår från barnets intresse. Vi tolkar det som att det är otroligt viktigt att förskollärarna låter barnet

komma till tals, både när det gäller miljön och när det kommer till utformandet av aktiviteter. Detta för att de ska känna att deras åsikt är viktig.

Resultatet visar att samtliga förskollärare belyser vikten av att vara lyhörd och närvarande under inskolningen för att kunna skapa en anknytning till både vårdnadshavare och barn. De framhäver även vikten av att man som pedagog är på barnens nivå men också att man skapar ett gott samarbete med vårdnadshavarna. I resultatet framkom även att det är viktigt att visa glädje när barnet kommer samt bemöta barnet med en öppen och trygg famn vid separation från vårdnadshavare. Detta är något som förskollärarna menar bidrar till att vårdnadshavarna blir trygga i att lämna över barnet till förskolläraren. Broberg, Hagström och Broberg (2012) hävdar att de barn som har en trygg anknytning även har en inre trygg medvetenhet om att de lämnar den trygga famnen, men de är även medvetna om att den trygga famnen finns kvar om barnet känner ett behov av att tanka trygghet. Genom den trygga basen infinner sig en trygghetskänsla hos barnet som bidrar till att barnet vågar utforska världen på egen hand. En synvinkel här kan vara att om förskollärarna inte visar glädje när barnet kommer samt bemöter barnet med en öppen och trygg famn, kan det bidra till att de inte vågar lämna den trygga famnen som barnet finner hos vårdnadshavaren. Något som i sin tur kan leda till att barnet finner en otrygghet i att vistas på förskolan, detta då de inte finns en trygg anknytningsperson som kommer och möter barnet med en trygg famn och bekräftar barnets känslor. Vi förstår detta som att förskollärare har en stor del i om barnet känner sig trygg på förskolan eller inte, exempelvis genom att bemöta barnet med glädje och en trygg famn när barnet kommer till förskolan. Förskollärarens förhållningssätt har en stor del i hur mottagandet för barnet kommer att bli.

I resultatet synliggörs vikten av att finnas nära barnen samt att förskollärarna finns där och stöttar när de behöver tröst om de är ledsna, men även när barnen behöver utmanas och uppmuntras för att barnet ska fortsätta utvecklas. Det framkom även att förskollärarna inte hela tiden kan finnas precis där barnen är, men att de agerar som ett gummiband, fram och tillbaka. Broberg, Hagström och Broberg (2012) framhäver att den trygga basen som ett barn har byggt upp i stället kan ses som ett osynligt band mellan barnet och den vuxne. Bandet dem emellan håller sig inom en ram i slappt läge, där barnet inte känner något behov till att vara fäst vid den vuxne. Däremot känner barnet av om den vuxne flyttar på sig då bandet sträcks ut, något som kan bidra till att barnet blir oroligt. Författarna menar vidare att detta i sin tur bidrar till att barnet minskar avståndet tills en känsla av lugn infinner sig. En tolkning här kan vara att om förskollärarna går i väg och det osynliga bandet, mellan barnet och den vuxne, sträcks ut kan det bidra till otrygghetskänsla hos barnet. Något som i sin tur kan bidra till att barnet inte fortsätter att upptäcka närmiljön då det inte finns någon anknytningsperson nära som utmanar, uppmuntrar eller tröstar barnet. Vi tolkar detta som att barnet behöver en anknytningsperson som finns där och stöttar när de är ledsna, men de behöver även en känsla av trygghet för att de ska fortsätta utvecklas och utmanas framåt.

Resultatet visar att det är av stor vikt att ta vara på barnets intresse genom att anpassa leken utifrån det barnet visar intresse för. Därefter går det att utveckla leken på olika sätt, exempelvis rollekar där förskollärarna bjuder mycket på sig själv. Genom att de lever sig in i olika karaktärer som barnen önskar bidrar det till att de bygger vidare på en trygg relationen till barnet. Hagström (2010) framhäver att förskollärarnas arbete som en anknytningspedagog måste få ta tid, detta då det krävs tålamod när förskollärarna befinner sig mitt i en anknytningsprocess då anknytningen kan ta olika lång tid för olika individer. En tolkning här kan vara att om förskollärarna lägger ner sin tid för att lära känna barnet kan det bidra till att hen blir mer medveten om vad barnet visar intresse för, vilket i sin tur kan bidra till att en god relation de emellan byggs upp. Detta då barnet känner sig trygg i att bjuda in förskolläraren till barnets lek och lärande. Vi förstår det som att det är viktigt att relationsskapandet mellan förskollärare och barn får ta tid. Men även att förskollärarna bygger på relationen till barnet genom att ta vara på barnets intressen.

I resultatet synliggörs det att barn som går i förskolan idag ofta har ett annat behov av vuxenkontakt, de är i mer behov av att de vuxna finns nära och både ser, hör och bekräftar barnen. De har ett större behov av riktad uppmärksamhet, en riktad och fysisk kontakt, detta för att barnen ska uppfatta att anknytningspersonen är där för barnet när hen behöver det. Broberg, Hagström och Broberg (2012) framhäver att anknytningsteorin även beskriver hur anknytningen växer fram i olika arbetsmodeller i olika situationer. I och med att anknytningen representeras i form av olika arbetsmodeller blir anknytningen en viktig del i barnets personlighetsutveckling. Något som i sin tur speglar sig i barnets fortsatta utveckling vad gäller nära känslomässiga relationer till personer utanför den egna familjen. En synvinkel här kan vara att om förskollärarna inte tillgodoser barnets behov av närhet genom fysisk kontakt skulle det kunna leda till att barnet inte känner sig bekräftad eller sedd, detta då det inte finns någon riktad uppmärksamhet på barnet. Detta kan i sin tur göra det svårt för barnet i fråga att uppfatta vem anknytningspersonen är, vilket kan bidra till svårigheter för barnet att veta vem hen kan vända sig till när hen behöver det. Vi förstår det som att barnet i fråga behöver en närvarande förskollärare som tillgodoser barnets behov av närhet. Detta kan utspela sig på olika sätt, exempelvis genom att en förskollärare sitter med i barnets lek, eller ger barnet fysisk kontakt genom en kram när barnet har behov av det. Men även genom att visa barnet att de finns där om de behöver det.

5.2 Analys av trygg anknytning

I resultatet synliggörs det att en trygg anknytning är när barnet kommer för att de vet vart förskollärarna finns, och att de kommer hjälpa till. Men även att barnet kommer och "tankar trygghet" när de behöver, eller att som pedagog finns där som stöd när det kommer barn som behöver hjälp med något eller behöver vägledning. Det framkom även att vissa barn behöver längre tid till att knyta an till fler personer samtidigt och att förskollärarna då hela tiden behöver finnas nära till hands för barnet. I resultatet synliggörs även att en trygg anknytning i förskolan bildas när det

lilla barnet tillsammans med vårdnadshavare får en lugn och trygg inskolning. Därför är det viktigt att inskolningen börjar med en förskollärare, där vårdnadshavare fungerar som en länk mellan förskolläraren och barnet, på detta sätt bygger barnet upp ett förtroende till förskolan och förskollärarna. Broberg, Hagström och Broberg (2012) framhäver att det som kännetecknar en trygg anknytning är att personen som har skapat en anknytning till någon ofta söker tröst, beskydd och trygghet hos sin anknytningsperson. Anknytningen kallas därför för en trygg anknytning när barnet får beskydd och trygghet när de söker sig till den vuxnas närhet. En tolkning här kan vara att genom att barnet till en början får en anknytningsperson som finns där som stöd, kan förskolläraren nå fram till barnet och tillgodose dess behov, vilket i sin tur kan leda till att barnet kan utvecklas till sin fulla potential och även knyta an till andra förskollärare. En risk här kan vara att om förskollärarna inte når fram till barnet kan de inte tillgodose barnets behov, något som kan leda till att barnets fortsatta utveckling hämmas. Men även att barnet inte lyckas knyta an till andra vuxna som vistas i förskolan. Vi kopplar ihop det som att den förskollärare som håller i inskolningen för barnet har en viktig roll i relationsskapandet. Förskolläraren ska agera som en viktig och trygg person för barnet så att de känner sig bekväm i att söka tröst, beskydd och närhet när barnet har behov av det.

Resultatet visar på vikten av att ha en god dialog med vårdnadshavarna, genom en god dialog kan förskollärarna få reda på hur barnet är hemma och vad barnet uttrycker hemma. Dialogen med vårdnadshavarna bidrar även till att de får veta vad barnet intresserar sig för, för att kunna bygga vidare på det i verksamheten, något som bidrar till att en trygghet skapas då det finns föremål i miljön som barnet känner igen sedan innan. Genom att förskollärarna utgår ifrån barnets behov kan det bidra till att en trygg anknytning skapas, vilket i sin tur kan leda till att barnet känner tillit till en eller flera förskollärare. För att en trygg anknytning ska ske bör det ske i barnets takt och anpassas därefter, därför är det av stor vikt att förskollärarna utgår ifrån varje individ och vad de behöver. Broberg, Hagström och Broberg (2012) menar på att anknytningsteorin är ett samspel mellan anknytning och omvårdnad. Samspelet innefattar att vårdnadshavare eller en annan viktig omvårdnadsperson är villig att tillgodose barnets behov. En tolkning här kan vara att genom att ha en öppen dialog mellan vårdnadshavare och förskollärare, där utgångspunkten är barnets behov och intressen, kan det bidra till en trygghetskänsla hos barnet i att vistas på förskolan. Detta då verksamheten är utformad utifrån något som barnet sedan tidigare förknippar med trygghet. För att fortsätta ta vara på barnets intressen och behov kan förskollärarna även bjuda in vårdnadshavare och barn in i verksamheten, detta för att fortsätta främja verksamheten utifrån barnets intresse och behov så att barnet fortsatt känner en trygghet i att vistas på förskolan. Vi tolkar det som att dialogen mellan vårdnadshavare och förskollärare är en viktig del i barnets trygghet. Detta då dialogen de emellan kan bidra till att barnets behov tillgodoses, exempelvis genom att forma miljön utifrån barnets intressen.

Resultatet visar att för att skapa en trygghet till barnen krävs det att en trygghet till vårdnadshavarna finns, detta kan förskollärarna bygga upp genom att exempelvis skicka bilder på barnen men även ha en kommunikation om verksamheten. De menar på att trygga vårdnadshavare ger trygga barn. Det framkom även att det är av stor vikt att de fortsätter arbeta med anknytningen i verksamheten för att barnen ska känna en trygghet på förskolan. Anknytningen är en ständig process och något som fortgår så länge barnet vistas i förskolan, därför behöver förskollärarna fortsätta vårda relationen och inte tappa anknytningen. Broberg, Hagström och Broberg (2012) framhäver att det är viktigt att barnets sökande efter trygghet leder till en känsla av att de får vad de behöver, det vill säga tröst och beskydd och därmed om de går att definiera om anknytningen blir trygg eller otrygg. En potentiell risk här kan vara att om förskollärarna förlorar anknytningen till barnet kan det bidra till att barnet inte längre känner en känsla av trygghet på förskolan. En trygg anknytning är en ständig process som hela tiden måste vårdas, om förskollärarna inte ständigt arbetar för att vårda anknytningen går den förlorad. Något som kan bidra till att barnet känner att förskolan blir en otrygg plats att vistas på. Vi förstår det som att det är viktigt att kontinuerligt bygga på anknytningen och vårda relationen mellan förskollärare, vårdnadshavare och barn så att anknytningen till de inte går förlorad.

5.3 Analys av otrygg anknytning

I resultatet synliggörs att barnet med en otrygg anknytning till sina vårdnadshavare, ofta har svårare att skapa en relation till förskollärarna på förskolan. Därför menar hen att det är extra viktigt att vara lyhörd och tillmötesgående när det kommer till barnets behov. I resultatet framkom det även att en dialog med vårdnadshavarna är viktig för att framhäva det otrygga barnet. Men även ha en dialog med barnet för att få en inblick i hur de känner, exempelvis genom att prata om "hur det känns i magen". Broberg, Hagström och Broberg (2012) menar på att yngre barn har ett större behov av en känsla av närhet till sina vårdnadshavare för att deras säkerhet ska garanteras. Om barnet inte får närhet av sina vårdnadshavare bidrar det till en undvikande anknytning, det vill säga att det blir en otrygg anknytning. Författarna menar vidare att de barn som inte har en trygg anknytning till sina vårdnadshavare har svårare att samspela med andra, på grund utav att vårdnadshavarna inte har gett något upphov för vad barnet har uttryck för känslor. En tolkning här kan vara att om barnet har en otrygg anknytning hemma kan det bli svårare för barnet att samspela med andra, det vill säga förskollärarna i förskolan. Detta kan i sin tur bidra till att barnet inte vill ha en dialog med förskollärarna om hur det är hemma utan i stället stänger in sina känslor, då barnet inte har fått känslorna tillgodosedda hemma. En risk här kan vara att om förskollärarna inte har en dialog med vårdnadshavarna så brister relationen mellan förskolan och hemmet, något som kan bidra till att förskollärarna inte får en insyn i om barnet är otrygg hemma och vad det kan bero på. Vi kopplar ihop det med att om inte förskollärarna får en insyn i hur barnet har det hemma kan de inte heller hjälpa barnet och på så sätt bemöta barnet i dess känslor.

I resultatet synliggörs det att barn ofta är otrygga i början av inskolningen då barnet vistas i en ny miljö, detta kan bidra till att barnet gråter, inte vill äta, sova eller leka. Det framkom även att otrygghet kan ses på olika sätt, exempelvis att barnet inte vågar visa känslor, därför är det av stor vikt att en förskollärarna är aktivt närvarande där barnet är för att på så sätt skapa anknytning. I resultatet framkom det även att ett barn som är otryggt visar ängslan och oro, exempelvis genom att barnet har svårt att söka kontakt med andra kamrater men även förskollärarna. Bowlby (2010) menar att anknytningsteorin formulerades för att kunna visa på typiska beteendemönster som finns hos spädbarn, småbarn, tonåringar och vuxna människor. Dessa beteendemönster visar på att barn reagerar starkt när de placeras på ett, för de, främmande ställe med främmande människor. En tolkning här skulle kunna vara att barnet själva inte har valt att bli lämnade på förskolan, på en främmande plats med främmande människor som barnet inte har hunnit skapa ett känslomässigt band till. Detta kan bidra till att barnet i fråga får en känsla av otrygghet och därför kan reagera starkt på den nya miljön och de som vistas i den. Samtidigt som det finns barn som reagerar i tystnad, exempelvis genom att inte vilja leka med kamraterna som finns i förskolan utan i stället drar sig undan, något som också kan ses som en otrygghet. Vi tolkar det som att det är viktigt att som förskollärare har en vetskap om att otrygga barn reagerar olika, så att de hela tiden arbetar för att förebygga den otrygga anknytningen och skapa goda relationer till barnen.

Resultatet visar att en förskollärare gav ett exempel på en otrygg anknytning och förklarade att hen har arbetat med en kollega där barnen har varit rädda för henne, där de blivit ledsna när den förskolläraren varit i närheten. Hen menar vidare att det är viktigt att förskollärarna är en trygghet för barnen och arbeta nära barnen för att de inte ska bli otrygga i verksamheten. Broberg, Hagström och Broberg (2012) nämner att det skiljer sig tydligt från den desorganiserade anknytningen sett till de övriga anknytningsmönster, där samspelet mellan barn och förskollärare byggs på rädsla och därför blir det svårt att bygga upp ett anknytningsmönster som blir tryggt. En risk här kan vara att om samspelet mellan förskollärare och barn bygger på rädsla kan det leda till att barnet i fråga inte har någon anknytningsperson att vända sig till. En tolkning här kan vara att det därför är av stor vikt att som förskollärare arbetar nära barnet men även varandra, kollegor emellan. För att på så sätt kunna se tecken på om barnet är otrygg med en specifik förskollärare och då anpassa verksamheten för att se om det fungerar bättre med en annan förskollärare, då barnet väljer själv vem den vill knyta an till i början. Vi förstår detta som att det är av stor betydelse att lyssna på barnet där barnet har en stor betydande roll gällande vem anknytningspersonen ska bli. Anknytningspersonen ska för barnet vara en person som de känner en trygghet och förtroende till.

I resultatet synliggörs att en otrygg anknytning är när barnet under de första åren larmar med det inbyggda larmsystemet, det vill säga gråter men ingen kommer fram för att trösta barnet. Detta bidrar till att barnet känner sig otryggt i den miljö barnet befinner sig i. Larmsystemet kan även kallas för ett anknytningslarm och när det lilla

barnet gråter är det en signal på hjälp, det vill säga barnet tillkallar sin anknytningsperson. Det framkom även att ett litet barn inte överlever om inte en anknytningsperson kommer och räddar de eller ge barnet mat, eller exempelvis ser till att barnet i fråga inte behöver vara rädd. Otrygga barn är inte alltid de barn som hörs, utan i stället kan det vara tysta och att de genom tystnaden ropar på hjälp. Broberg, Hagström och Broberg (2012) menar att barn själva lär sig att reglera anknytningssystemet, exempelvis om en vårdnadshavare på grund av psykisk eller fysisk otillgänglighet blir svår att nå, och därför inte kan trösta barnet. Det anknytningssystem som människan har i kroppen är det främsta systemet för att kunna hantera känslan av oro, rädslan och ängslan. En risk här kan vara att genom att barnets anknytningsperson inte bekräftar eller tillgodoser barnets behov av närhet kan det bidra till att barnet inte har någon anknytningsperson att luta sig emot. Detta kan leda till att barnet i fråga får bära på känslorna själv för att de inte har någon som vare sig bekräftar eller ser barnet. Vi förstår det som att det därför är av stor betydelse att förskollärarna ser till varje barns behov och bekräftar barnets känslor, exempelvis när barnet är arg, ledsen eller glad.

6 Resultatdiskussion

Under detta avsnitt kommer vi att presentera resultatdiskussionen sett till studiens syfte och frågeställningar med stöd av tidigare forskning.

Resultatet visar att förskollärare och specialpedagoger arbetar på likvärdigt sätt för att skapa anknytning till de yngre barnen i förskolan, de har dock olika erfarenheter och kunskaper om anknytningsteorin. Detta tror vi kan bero på att de har varit verksamma i förskolans verksamhet under olika lång tid och därmed har de olika erfarenheter. Exempelvis kan de som är nyexaminerade ha den senaste teoretiska kunskapen medan de som har arbetat längre har en äldre teoretisk kunskap och har en längre erfarenhet av att arbeta i förskolan.

6.1 Resultatdiskussion av anknytning

I resultatet framkom det att för hälften av respondenterna handlar anknytning om att skapa en relation till barnen, men även till vårdnadshavarna. Respondenterna anser det vara av stor vikt att lära känna varandra för att på så sätt ser vad barnen behöver, att förskollärarna skapar en relation som har koppling till både tillit och trygghet där barnet känner sig trygg med minst en förskollärare. Respondenterna framhäver att trygghet är anknytning. Det framkom även att respondenterna beskriver att anknytning även är när barnet känner sig trygg i att våga komma fram till en förskollärare, om barnet är ledsen, glad eller arg ska barnet veta att förskollärarna finns där som ett stöd när behov finns. Polatar och Öztabak (2021) menar att genom att barnen i förskolan kan utveckla känslomässiga anknytningsrelationer till sina förskollärare bidrar det till att barnen känner sig trygga, något som möjliggör att en trygg relation etableras. Under barnens förskoleår agerar förskollärarna i en liknande roll som barnens vårdnadshavare, det vill säga de både undervisar och utvecklar trygga och betydelsefulla relationer till barnen. Här tänker vi, precis som författarna

nämner, att förskollärare har en betydelsefull roll när det kommer till att skapa trygga relationer till barnen i förskolan. Detta då barnen kommer spendera en stor del av sin dag på förskolan och därför är det viktigt att barnen känner sig trygga i verksamheten men även med oss förskollärare. Vi tänker även att det är av stor vikt att tillitsfulla och trygga relationer skapas så att barnet känner sig bekväma i att gå fram till en förskollärare när hen är ledsen, arg eller glad. Om det inte finns en trygghet hos barnet i att gå fram till en förskollärare och berätta om sina känslor så blir inte relationen de emellan genuin, vilket innebär att varken tillit eller trygghet finns hos barnet. Denna tanke får stöd av Lpfö18 (2018) där det står skrivet att förskolan ska erbjuda barnen en trygg omsorg och har en viktig roll till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla. Förskolans utbildning ska präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet.

Det synliggörs även i resultatet av samtliga respondenter att det är av stor vikt att skapa mötesplatser för barnet där förskolläraren är fullständigt närvarande, att de visar intresse för vad barnet intresserar sig för. Genom att förskollärarna visar en nyfikenhet på barnets intressen så skapas en anknytning mellan förskollärare och barn. De framhåller även vikten av att komma ner till barnets nivå, att förskollärarna arbetar nära barnet samt lyssnar och pratar med de men även att skapa olika mötesplatser där barnen kan knyta an och hitta en trygghet. López, Santelices Álvarez och Vergés Gómez (2020) framhäver att anknytningssystemet är en uppsättning av olika beteenden, de anknytningssystem som är dominerande ses därför som en viktig del i hur barnet senare kommer att uppleva trygghet respektive otrygghet i olika miljöer, exempelvis förskolan. Här tänker vi att genom att förskollärarna skapar olika mötesplatser som bygger på barnets intresse kan det bidra till att de känner en trygghet i att vistas på förskolan, då miljöerna avspeglar en trygg plats. Därför är det av stor vikt att som förskollärare komma ner på barnets nivå för att se vad det är barnet intresserar sig för. Detta bidrar även, precis som författarna nämnde, att en anknytning mellan barn och förskollärare skapas. Vi tänker att genom att det finns en anknytning och en god relation mellan barn och förskollärare, där förskolläraren är närvarande genom att interagera med barnet, kan det bidra till att få en inblick i barnets värld.

I resultatet framkom det att barn som börjar i förskolan idag har ett annat behov av vuxenkontakt och därmed ett större behov av en riktad uppmärksamhet och fysisk kontakt. När barnet är tryggt finns det en anknytning då trygghetskänslan hos barnet bidrar till att de vågar utforska miljön men även ingå i leken och lärandet. Det framkom även att genom att använda sig av en riktad uppmärksamhet, det vill säga ta vara på barnets intresse och hitta lekar som barnet tycker om, bidrar även det till att en anknytning och relation skapas där även en trygghetskänsla hos barnet kan finnas. Polatar och Öztapak (2021) menar på att genom att förskollärarna har en kompetens där de kan uppfatta barns olika behov av anknytning kan det agera utifrån olika arbetsmodeller där en säker anknytningsstil innebär att förskollärarna är lyhörda för barnets behov. Här tänker vi att genom att förskollärarna är lyhörda och

ser till barnens behov genom en riktad uppmärksamhet, där det tar vara på barnets intresse, kan förskollärarna anpassa miljön efter barnets intresse där barnen ges möjlighet att utforma lekar de är intresserade av. Om förskollärarna inte har någon anknytning till barnet kan det bli svårt att ta reda på vad barnet intresserar sig för. Denna tanke får stöd av Quan-McGimpsey, Kuczynski och Brophy (2011) som hävdar att relationen mellan förskollärare och barn betraktas som en anknytningsrelation. Förskolläraren ses som en anknytningsfigur som ger barnen vård och säkerhet i en miljö som är tillförlitlig.

6.2 Resultatdiskussion av trygg anknytning

I resultatet synliggörs det att en trygg anknytning är när barnet är trygg i att våga komma till förskollärarna för att tanka trygghet när de behöver, eller att de vågar komma fram när de behöver hjälp eller stöd med något. Respondenterna beskriver även vikten av att som pedagog är närvarande och finns där för att stötta barnet, där barnet känner en tillit till en eller flera pedagoger. Samt att det finns en förståelse för barnets behov och att de får sina behov tillgodosedda, men även att som förskollärare ha en medkänsla och omtanke om barnet. Barnet finner en styrka i att våga utforska miljön på egen hand genom att det finns en närvarande förskollärare. Broberg, Hagström och Broberg (2012) nämner att förskollärare bör finnas nära till hands så att barnet kan tanka trygghet, kärlek och närhet. Det är även viktigt att barnet känner sig bekväm i att våga söka tröst och trygghet hos förskollärarna när de gör sig illa. Här tänker vi, precis som författarna belyser, att det är av betydelse att det finns en förskollärare nära till hands som barnet känner att de kan vända sig till när de behöver tanka trygghet, kärlek och närhet. Därför ser vi det av stor vikt att förskolläraren ständigt agerar som en närvarande vuxen i barnets närhet så att de känner en trygghet i att utforska förskolans miljö på egen hand.

I resultatet framkom det av samtliga respondenter att det är viktigt att ha en god dialog med vårdnadshavarna för att på så sätt få reda på hur barnet är hemma. Genom en god dialog med vårdnadshavarna kan det bidra till att vårdnadshavarna blir trygga vilket innebär att förskollärarna kan skapa en trygg grund att stå på. Har förskolan trygga vårdnadshavare kan det leda till trygga barn, då barnet känner av vårdnadshavarens signaler. Det framkom även att det är av stor vikt att fortsätta arbeta med anknytning i verksamheten, för att på så sätt vårda relationen för att inte förlora anknytningen till barnet. Hagström (2010) nämner att genom att förskollärarna inkluderar vårdnadshavarna som en viktig tillgång i förskolans verksamhet kan det bidra till att barnen känner en trygghet, vilket i sin tur kan leda till att anknytningen mellan förskollärare och barn förstärks. Här tänker vi, precis som resultatet visar, men även som författarna menar, att det är viktigt att vi i förskolan inkluderar vårdnadshavarna i förskolans verksamhet och ser de som en viktig tillgång. Vi tänker att förskollärarna kan inkludera vårdnadshavarna i verksamheten genom att ha en god dialog, kontinuerligt uppdatera de om hur barnet har det på förskolan samt hur barnet utvecklas. Den goda dialogen kan bidra till att

vårdnadshavarna känner en trygghet i att lämna sitt barn på förskolan, vilket i sin tur speglar av sig på barnet som bidrar till att vi får ett tryggt barn på förskolan.

6.3 Resultatdiskussion av otrygg anknytning

I resultatet framkommer det att en otrygg anknytning för samtliga respondenter ofta börjar i hemmet, där barnet har en otrygg anknytning till vårdnadshavarna. Detta bidrar i sin tur till att barnet har svårare att skapa relationer och knyta an till andra personer, i detta fall de vuxna som vistas i förskolan. Därför är det viktigt att man som förskollärare är lyhörd och lyssnar in barnets behov men även att förskollärarna har en dialog med vårdnadshavarna för att hitta strategier i hur de kan arbeta vidare för att hjälpa barnet i relationsskapandet. Baird och Grace (2019) beskriver att grunden för att barn ska kunna knyta an och skapa betydelsefulla kamratrelationer så är en trygg anknytningsrelation till sina vårdnadshavare viktig. Vi tänker för att barn i förskolan ska kunna knyta an till andra betydelsefulla personer bör barnet ha en trygg anknytningsrelation till sina vårdnadshavare. Om inte barnet har utvecklat en trygg anknytningsrelation till sina vårdnadshavare kan det bidra till att barnet i fråga i framtiden får svårigheter i att skapa betydelsefulla relationer till personer som vistas på förskolan. Vi tänker för att barnet ska kunna skapa anknytningsrelationer behöver de trygghet, närhet och kärlek av sina vårdnadshavare. Denna tanke får stöd av Broberg, Hagström och Broberg (2012) som nämner att barn som inte får sitt närhetsbehov av sin vårdnadshavare tillgodosett får svårigheter i att knyta an till andra personer. Här behöver vi i förskolan aktivt arbeta med att tillgodose barnets närhetsbehov om inte vårdnadshavarna kan erbjuda det, för att barnet ska känna att förskolan är en trygg plats med trygga personer.

I resultatet synliggörs det att samtliga respondenter ser att barn ofta är otrygga den första tiden på förskolan. Här uttrycker respondenterna att det därför blir viktigt att arbeta nära barnen för att på så sätt kunna skapa en trygghet hos de otrygga barnen. De otrygga barnen visar ofta att de är otrygga genom att de inte vill ingå i leken, eller inte vågar visa känslor. Det framkom att de otrygga barnen även kan vara de tysta barnen, vilket kan leda till att de barnen glöms bort. Hagström (2010) belyser att anknytningen mellan förskollärare och barn måste få ta tid, att det krävs tålamod när de är mitt i en anknytningsprocess, detta för att det tar olika lång tid för olika individer att knyta an och skapa en trygg anknytning. Den viktigaste delen i att skapa en trygg anknytning till barnet är att som pedagog har en förståelse för barns handlingar och utgå ifrån barnets perspektiv för att skapa en trygg anknytning. Här tänker vi att det är viktigt att förskollärarna hela tiden arbetar nära barnet för att skapa en trygg anknytning till barnet. Men även för att lära känna barnets kroppsspråk, precis som vi nämnt tidigare, tänker vi genom att arbeta nära barnet kan förskollärarna förebygga den otrygga anknytningen till en trygg anknytning.

Slutligen framkom det att barnet, i en otrygg anknytning, larmar med det inbyggda larmsystemet. Detta larmsystem innebär att barnet gråter som ett rop på hjälp, men barnet blir inte bekräftad i dess känslor. Det är viktigt att det finns en anknytningsperson som finns nära barnet för att ta hand om barnet när de larmar.

Anknytningspersonen ska se till att barnet inte behöver känna sig ledsen, otrygg eller rädd. Broberg, Hagström och Broberg (2012) menar på att för att en trygg anknytning ska bli möjligt behöver pedagogerna använda sig av den kunskap de har om små barns behov, men även se till att varje barn känner sig tillräckligt trygg med en eller fler pedagoger. Författarna menar vidare att genom en god omvårdnad bidrar det till att barnen känner sig trygga på förskolan. Pedagogerna bör finnas nära till hands så att barnen känner sig bekväma i att gå till en pedagog för att tanka trygghet, kärlek och närhet. Här tänker vi genom att det finns åtminstone en förskollärare nära till hands för barnets behov, så kommer barnets behov av sin vårdnadshavare inte aktiveras lika ofta när de vistas på förskolan. Genom att vi på förskolan arbetar förebyggande med att ha en god omvårdnad samt arbetar nära barnen kan det bidra till att vi arbetar bort barnets känsla av otrygghet.

7 Metoddiskussion

Vi valde att använda oss av intervjuer som metod när vi skulle genomföra vår studie. Det vi såg var bra med att vi använde oss utav intervjuer var att det tillförde att det blev en diskussion under tiden intervjun genomfördes, att det inte blev formellt. Det vi ser i efterhand som vi tycker blev mindre bra är att vi inte fick några konkreta exempel när vi bad om det. Respondenterna pratade mer runt ämnet och gav oss i stället exempel på hur de arbetar och inte på hur de gör i olika situationer. Vi har även reflekterat över om vi hade kunnat ställt frågorna på annorlunda sätt för att få tydliga exempel på hur de gör i olika situationer. Respondenterna gav heller inga exempel på misslyckanden, detta tror vi kan handla om att respondenterna inte ville framstå som "dåliga". Vi tänker att det är viktigt att reflektera över både bra och mindre bra exempel för att fortsätta utvecklas i sin yrkesroll. För att stärka studiens kvalitet använde vi oss utav citat ifrån intervjuerna, för att på så sätt stärka respondenternas röster i vår studie. Vi är naturligtvis medvetna om att åtta respondenter inte är tillräckligt för att göra några generella slutsatser.

Vi var inne på att kombinera två olika metoder, observation och intervju för att få en bredare förståelse och kunskap kring vårt valda område. Dock var inte det möjligt att genomföra då vi hade en tidsaspekt att förhålla oss till. Hade vi haft mer tid på oss hade en kombination av observationer och intervjuer varit en metod vi hade använt oss av. Detta för att både få se genom observationer, men även höra, hur de arbetar med anknytning i verksamheten. Detta hade kunnat bidra till att vi hade kunnat få en djupare förståelse och inblick i arbetet med anknytning till de yngre barnen i förskolan.

Vi tog lärdom från vår uppsats vi skrev i kursen forskningsmetod, där vi skickade ut intervjufrågorna i samband med missivet, detta tror vi bidrog till att respondenterna gav det svar som de trodde vi ville ha. Denna gång skickade vi ut intervjufrågorna dagen innan intervjuerna skulle genomföras för att respondenterna inte skulle ha möjlighet att förbereda sig, utan att de i stället skulle få en inblick i vilka frågor som skulle ställas. Detta tror vi bidrog till att vi fick ett bredare resultat som vi kunde

diskutera kring. Två styrkor som vi under studiens gång såg, var vårt goda samarbete samt skrivandet då vi upplever att vi kompletterade varandra väl.

7.1 Fortsatta studier

Vid fortsatta studier skulle vi kunna utveckla arbetet genom att kombinera både intervjuer och observationer för att få en bredare kunskap om hur arbetet med anknytning till de yngre barnen i förskolan är ihopkopplat. Vi tänker även att vi vid fortsatta studier hade kunnat titta närmare på hur förskollärare arbetar för att bibehålla den goda anknytningen till de äldre barnen. Detta för att kunna jämföra och se om de är någon skillnad i hur de arbetar med anknytningen till de äldre barnen.

7.2 Relevans för förskolläraryrket

Inledningsvis i vårt arbete beskriver vi vikten av att ha en god anknytning till de yngre barnen i förskolan, detta då förskollärarna genom anknytningen kan skapa goda relationer och en trygghet hos barnet. Läroplanen för förskolan (Lpfö, 18) menar att förskolans utbildning ska präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet. Förskolan ska erbjuda barnet en trygg omsorg och har en viktig roll till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla. Vi tänker därför att studien har en hög relevans för förskolläraryrket då det är av stor vikt att förskollärarna skapar trygga och tillitsfulla relationer till barnet. Genom trygghet och tillit skapas en anknytning. Vi ser att studien kan bidra med en ökad förståelse för hur förskollärare kan skapa anknytning till de yngre barnen i förskolan, detta då alla barn har olika anknytningsmönster hemifrån. Vi anser att vår studie belyser vikten av att förskollärare behöver en god kompetens om anknytning och de olika anknytningsmönster som finns, för att kunna skapa en trygg anknytning till barnen.

7.3 Slutsats

Vår slutsats utifrån resultatet är att samtliga respondenter var överens om att barnen genom trygghet och tillit skapar anknytning till andra betydelsefulla personer, mer än till deras vårdnadshavare. Därför är det av stor vikt att barnen på förskolan känner en trygghet och tillit till en eller fler förskollärare för att på så sätt kunna skapa en trygg anknytning till de personer som vistas på förskolan. Däremot kunde vi se att respondenterna var olika inlästa på anknytningsteorin och hade därmed olika upplevelser av anknytning i förskolan.

8 Referenser

- Agnafors, M., & Levinsson, M. (2019) *Att tänka uppsats. Det vetenskapliga arbetets grundstruktur*. Gleerups utbildning.
- Ata, S., & Yağan Güder, S. (2020) Parents' attachment to their children and their level of interest in them in predicting children's self-concepts, *Early Child Development and Care*, 190:2, 161-174, DOI: 10.1080/03004430.2018.1461092
- Baird, K. och Grace, R. (2019) *Young children's perspectives on their social interactions within early childhood settings*. 1670-1683. <https://www.tandfonline.com.ep.bib.mdh.se/doi/pdf/10.1080/03004430.2019.1670655?needAccess=true&fbclid=IwAR1WRndqvRAkRkWk2K638tNLXHzxjZj5JChqTMX63oVNx2DGKpDAMI7fav8>
- Bowlby, J. (2010) *En trygg bas. Kliniska tillämpningar av anknytningsteorin*. Natur och Kultur Akademisk.
- Broberg, M., Hagström, B., & Broberg A. (2012) *Anknytning i förskolan. Vikten av trygghet för lek och lärande*. Natur och Kultur.
- Bryman, A. (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber.
- Eldén, S. (2020) *Forskningsetik. Vägval i samhällsvetenskapliga studier*. Studentlitteratur.
- Hagström, B. (2010). *Kompletterande anknytningsperson på förskola*. Malmö Högskola, lärarutbildningen. <http://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1404419/FULLTEXT01.pdf?fbclid=IwAR3GQoimsr4iIoswgdY-MTX44TzooK4tAFW7HKCK3avRNaO2V8k9FXZnp-U>
- Kohlhof, J. och Cibralic, S. (2021) *The Impact of Attachment Based Parenting Interventions on Externalizing Behaviors in Toddlers and Preschoolers: A Systematic Narrative Review*. S.1006-1029. https://link.springer.com.ep.bib.mdh.se/content/pdf/10.1007/s10566-021-09667-5.pdf?fbclid=IwAR3h3OSU3-uJVR-iADxezcltaEZBJnyG_wc5C6NEmKsoxAxFjcKSJ-jZhQg
- López, C., Santelices Álvarez, M., och Vergés Gómez, A. (2020) *Do educators matter? Associations between caregivers' mentalization and preschoolers' attachment, social emotional development and theory of mind*. S.234-247. https://www.tandfonline.com.ep.bib.mdh.se/doi/pdf/10.1080/03004430.2020.1755664?needAccess=true&fbclid=IwAR1MgkAFAZd_LdfrIQpvbdfkcLn6CZdhgdKvmSbMluJalTW7vbVXwdE5l-Q
- Skolverket. (2018). *Läroplan för förskolan*. Utbildningsdepartementet.
- Stern, D. (2003). *Individer i grupp*. I I. Engdahl & E. Ärlemalm-Hagsér. (2020). *Att bli förskollärare. Mångfacetterad komplexitet*. (s.144-145). Liber.

Polatlar, D. och Öztapak, M. (2021) *The Analysis of the Relation Between Preschool Teachers' Decision Making and Attachment Styles*. S.1-14.

https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1312113.pdf?fbclid=IwAR1UZQbMgXPzeXeBN_zUOvH35W4foNcaoFVvXS4U774LDyTqF4Ezo8h7EyQ

Quan-McGimpsey, S., Kuczynski, L., och Brophy, K. (2011) *Early education teachers' conceptualizations and strategies for managing closeness in child care: The personal domain*. S.233-246.

<https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/1476718X10389146>

Bilaga 1

Missiv

Anknytning i förskolan

Hej!

Vi är två studenter från Mälardalens Universitet på förskolläraryrket som nu ska påbörja skrivandet av vårt självständiga arbete. Arbetet är en kvalitativ studie där syftet är att undersöka hur förskollärare arbetar för att skapa anknytning till de yngre barnen i förskolans verksamhet.

Väljer du att delta i vår studie skulle vi bli väldigt tacksamma. Därför vill vi fråga dig om du har erfarenhet av arbete med barn, om vi får intervjua dig. Detta arbete är ett självständigt arbete som kommer att publiceras på Diva när arbetet är slutfört.

Genom att delta i denna studie innebär det att vi kommer genomföra åtta intervjuer med sex olika förskollärare och två specialpedagoger för att undersöka hur du arbetar med anknytning i förskolan. Intervjun kommer innefatta tio frågor och ta cirka 30 minuter. Deltagande i studien innebär att vi intervjuar förskollärare och specialpedagoger i förskolans verksamhet för att få syn på hur de arbetar med anknytning i förskolan. Intervjun kommer att spelas in och det inspelade materialet kommer att transkriberas för att vi ska kunna sammanställa resultatet av intervjun. Deltagandet i intervjun kommer inte kräva några förberedelser för dig som ska bli intervjuad mer än din tid, däremot bifogar vi intervjufrågorna till dig så att du kan ha frågorna nära till hands under intervjun.

Vi kommer ta utgångspunkt i Vetenskapsrådets forskningsetiska riktlinjer när vi genomför intervjun. Ditt deltagande i intervjun är frivilligt och du har rätt att avbryta ditt deltagande när som helst under intervjun, utan närmre motivering till varför och utan några konsekvenser för dig. Insamlad data kommer behandlas konfidentiellt vilket innebär att varken namn, kön, ålder eller förskola kommer skrivas fram i vårt arbete. Det inspelade materialet kommer efter slutfört arbete att förstöras. Denna undersökning kommer att presenteras i form av en uppsats vid Mälardalens Universitet som läggs ut på databasen Diva.

Vi skulle uppskatta om ni vill delta i vår studie. Tack på förhand!

Vid eventuella frågor är du välkommen att kontakta oss via vår mejl.

Emilia Eriksson: xxxxxxx@student.mdu.se

Madelene Lindstedt: xxxxxxx@student.mdu.se

Handledare: Bengt Nilsson xxxxxxx@mdu.se

Bilaga 2

Bakgrundsfrågor

Hur gammal är du?

Hur lång erfarenhet har du av arbete i förskolan?

Har du någon fortbildning? Vad har du för tidigare erfarenhet av arbetet kring anknytning till de yngre barnen i förskolan?

Intervjufrågor

Vad är anknytning för dig?

Vad skulle du säga är en trygg anknytning enligt dig?

Kan du se olika typer av anknytning i förskolan?

Vad anser du krävs för att barn ska kunna skapa anknytning i förskolan?

Hur skulle du beskriva att trygghet respektive otrygghet påverkar barns välmående, utveckling och lärande?

Hur skulle du beskriva att du under inskolningen arbetar för att få en god anknytning till barnet/barnen? Kan du ge ett exempel?

Hur skulle du beskriva att du arbetar vidare för att bibehålla den goda anknytningen till barnen? Ge gärna ett exempel.

Hur skulle du beskriva att du gör för att aktivt fortsätta arbeta med anknytning i verksamheten?

Vilken roll anser du att du som pedagog behöver för barns trygghet i och på förskolan?

Anser du att du som pedagog kan avgöra om ett barn känner sig tryggt eller otryggt i förskolan? Isåfall kan du ge ett exempel på vilket sätt detta går att se?